

THE RECORD NEWS

THE JOURNAL OF THE SOCIETY OF INDIAN RECORD COLLECTORS

DISCOGRAPHY OF RAMKRISHNABUA VAZE

VOL. 21

JAN. 1996

THE RECORD NEWS

QUARTERLY JOURNAL

OF

THE SOCIETY OF INDIAN RECORD COLLECTORS

EDITOR - SURESH CHANDVANKAR

MANAGING COMMITTEE:-

PRESIDENT - MR.NARAYAN MULANI

HON.SECRETARY - MR.SURESH CHANDVANKAR

HON.TREASURER - MR.KRISHNARAJ MERCHANT

HONORARY MEMBERS -

MR.V.A.K.RANGA RAO ,MADRAS

MR.HARMANDIR SINH HAMRAZ ,KANPUR

MEMBERSHIP FEE (INCLUSIVE OF THE JOURNAL SUBSCRIPTION) -

Annual Membership	... Rs.200/-
Overseas	... Rs.600/- [US \$ 20]
Life Membership	... Rs.2000/-
Overseas	... Rs.6000/- [US \$ 200]

{Annual term - July to June}

MEMBERS JOINING ANYTIME DURING THE YEAR (JULY - JUNE) PAY THE FULL MEMBERSHIP FEE AND RECEIVE BACK ISSUES OF

"THE RECORD NEWS"

FOR THE YEAR IN WHICH THEY JOIN. [LIFE MEMBERS ARE ENTITLED FOR ALL THE BACK ISSUES- POSTAGE EXTRA.] ALL RIGHTS RESERVED.

ANY ITEM / ARTICLE ETC. MAY BE REPRODUCED ONLY AFTER OBTAINING WRITTEN PERMISSION FROM BOTH THE JOURNAL EDITOR AND THE AUTHOR OF THE CONCERNED ARTICLE.

CONTACT ADDRESS -
SURESH CHANDVANKAR,
HON.SECRETARY (SIRC)
207 PARASHIARA TIFR HSG.COLONY,NAVYNAGAR
COLABA,BOMBAY - 400 005.
INDIA.
TELEPHONE - (R) - 2189726. INTL.(ISD) - 00-91-22-2189726

SOCIETY OF INDIAN RECORD COLLECTORS (SIRC) : ESTABLISHED IN 1990

FROM THE EDITOR

The Record News (TRN) - 21 contains reports from SIRC Mumbai and units at Solapur, Nanded, Pune and Goa. Solapur unit celebrated silver jubilee of their listening sessions in July last year and this activity is becoming increasingly popular among the music lovers and serious listeners.

This issue also contains discography of late Gayanacharya Pandit Ramkrishnaboa Vaze alias Vazebuwa. This year happens to be his 125th birth anniversary. He passed away fifty years ago. During 1930-40 he recorded for the gramophone company at the age of seventy years and his records were very popular until recently. Unfortunately these records are not issued on LP/EP or on audio cassette and it seems that this treasure will also be lost soon.

Members and well-wishers are requested to send their valuable comments and suggestions on any matter related to SIRC to me.

**SURESH CHANDVANKAR
EDITOR**

=====
CONTENTS -

SIRC NEWS FROM MUMBAI.....	5
LETTERS TO THE EDITOR.....	14
SIRC NEWS FROM PUNE.....	20
NOTES ON RAMKRISHNABUWA VAZE.....	23
DISCOGRAPHY OF RAMKRISHNABUWA VAZE BY - MR.MICHAEL S.KINNEAR.....	27
SIRC NEWS FROM GOA.....	30
SIRC NEWS FROM NANDED.....	33
SIRC NEWS FROM SOLAPUR.....	39
CONTENTS OF THE BACK ISSUES.....	51

=====
Cover : Columbia record label. Vazebuwa (b.1871) was recorded in the era of 'electrical' recordings and hence the quality of the recordings is far better. Some labels read-'Made in England' whereas some others read-'Made in India'.

**PLEASE RENEW YOUR MEMBERSHIP.
PLEASE SEND YOUR VALUABLE COMMENTS AND SUGGESTIONS ABOUT OUR
JOURNAL - 'THE RECORD NEWS' [TRN]**

विष्णूपंत पागनीसांच्या ध्वनिमुद्रिकांचा कार्यक्रम

‘संत तुकाराम’ या चित्रपटातील ध्वनिमुद्रिकांच्या आजही आठवण काढली जाते ते विष्णूपंत पागनीस हे एक उत्तम गायकही होते. हिंदी-मराठी चित्रपटात ते गायले होते, तसेच त्यांच्या काही गैरफिल्मी ध्वनिमुद्रिकाही निघाल्या होत्या. त्यांच्या ध्वनिमुद्रिका ऐकण्याचा एक कार्यक्रम रविवार, १० सप्टेंबर रोजी साहित्य संघाच्या पुंढरे सभागृहात आयोजित करण्यात आला आहे.

इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर्स असोसिएशनतर्फे हा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला. अभ्युन तो दुपारी ४.३० वाजता आहे. या कार्यक्रमात त्यांच्या चित्रपटातील तसेच अन्य ध्वनिमुद्रिकाही ऐकवण्यात येतील.

रवि. १०-९-९५

सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर्स - 'विष्णूपंत पागनीस यांच्या ध्वनिमुद्रिका'. सादरकर्ते- नारायण मुलाणी व प्रभाकर दातार, पुंढरे सभागृह, साहित्य संघ मंदिर, गिरगाव, दु. ४-३०.

८ सप्टेंबर १९९५ महाराष्ट्र टाइम्स

विष्णूपंत पागनीस यांच्या ध्वनिमुद्रिकांचा कार्यक्रम

मुंबई, गुरुवार (प्रतिनिधी) - प्रभात फिल्म कंपनीच्या 'संत तुकाराम' या चित्रपटातील 'वानू किती रे सदया', 'आधी बीज एकले' यासारखे एकापेक्षा एक सरस अमंग व इतर कित्येक गाण्यांसाठी प्रसिद्ध असलेले गायक-नट विष्णूपंत पागनीस यांच्या ध्वनिमुद्रिका ऐकण्याची दुर्मिळ संधी मुंबईकरांना मिळाली झाली आहे. रविवार, १० सप्टेंबर रोजी दुपारी साडेचार वाजता गिरगावातील साहित्य संघ मंदिरातील पुंढरे सभागृहात श्री नारायण मुलाणी व प्रभाकर दातार हा कार्यक्रम सादर करणार असून, 'सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर्स' ने तो आयोजित केला आहे.

● गीत संग्रहाचे प्रकाशन : साहित्य प्रसार केंद्रातर्फे प्रेमाच्या विविध छत्र रांगविणाऱ्या 'प्रीती जडली तुझ्यावरी' या गाजलेल्या गाण्याच्या (भाग १ व २) संग्रहाचे प्रकाशन रविवार, ८ ऑक्टोबर १९९५ रोजी साडेचार वाजता साहित्य संघ मंदिर, गिरगाव, मुंबई येथे होणार आहे. या वेळी निवडक ध्वनिमुद्रिकाही श्रोत्यांना ऐकविण्यात येणार आहेत. ध्वनिमुद्रिका संग्रहाचे पटवर्धन करण्यात येईल.

सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर्स : 'शिकविणाऱ्या ध्वनिमुद्रिका', डॉ. अशोक रानडे यांचे सोदाहरण व्याख्यान, पुंढरे सभागृह, पाचवा मजला, साहित्य संघ मंदिर, गिरगाव, दु. ४.३०.

४ ऑक्टोबर १९९५ महाराष्ट्र टाइम्स

□ प्रीती जडली तुझ्यावरी

'सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर्स' च्या वतीने रविवार ८ ऑक्टोबर रोजी 'प्रीती जडली तुझ्यावरी' या विषयावरील पुस्तकाचे प्रकाशन आणि याच सूत्राभोवती गुंफलेल्या गाण्यांच्या ध्वनिमुद्रिका ऐकविण्याचा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला आहे. गिरगावातील साहित्य संघ मंदिरातील पुंढरे सभागृहात सायंकाळी साडेचार वाजता होणारा हा कार्यक्रम श्री. मोरेश्वर पटवर्धन आणि वामन देशपांडे सादर करणार आहेत.

'बंगाली संगीत अने डिन्दी फिल्म संगीत पर अनेनी असर' विषय पर अभिय चक्रवर्ती द्वारा प्रवचन तथा श्रुनी बंगाली रेकॉर्डसुं श्रवण.

लोकसत्ता, मुंबई; शुक्रवार, दि. ८-९-१९९५

बंगाली संगीताचा हिंदी चित्रपटगीतांवरिल प्रभाव

बंगाली संगीताचे चाहते भारतभर पसरलेले आहेत. बंगाली संगीतकारांनी हिंदी चित्रपटसृष्टीला अनेक अवोद गोडीची गाणी दिलेली आहेत. बंगाली संगीत आणि त्याचा हिंदी चित्रपटावरील प्रभाव याबाबत सोदाहरण चर्चा करणारा एक कार्यक्रम येत्या रविवारी १० डिसेंबर रोजी आयोजित करण्यात आलेला आहे.

जुन्या ध्वनिमुद्रिका ऐकवित प्रस्तुत होणार असलेला हा कार्यक्रम अभिया चक्रवर्ती सादर करणार आहेत. चर्चा रोड येथील साहित्य संघ मंदिरात दुपारी ४-३० वाजता होणार असलेल्या या कार्यक्रमात रसिकांना खुले निमंत्रण आहे.

मराठी बोलपटांच्या ध्वनिमुद्रिका ऐकवण्याचा कार्यक्रम

मुंबई, रविवार (प्रतिनिधी) - 'सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर्स' च्या वतीने येत्या रविवारी दुपारी साडेचार वाजता माध्यमिन, साईधाम वाडी (लॅमिंग्टन रोड, इम्पीरियल सिनेमा-समोर) येथे 'मराठी बोलपट संगीता'च्या ध्वनिमुद्रिका ऐकविण्याचा कार्यक्रम होणार आहे. सिनेशाताब्दीच्या निमित्ताने श्री. शरद दळवी हे संग्राहक हा कार्यक्रम सादर करतील.

गाजलेल्या मराठी चित्रपटांतील गाणी

चित्रपट शताब्दीचे निमित्त साधून गाजलेल्या मराठी चित्रपटांमधील गाणी ऐकण्याचा एक विशेष कार्यक्रम येत्या रविवारी १० डिसेंबर रोजी आयोजित करण्यात आलेला आहे. या कार्यक्रमासाठी प्रमुख पाहुणे म्हणून चित्रपट अभ्यासक द. भा. सामंत हे उपस्थित राहणार आहेत.

सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर्स हा कार्यक्रम आयोजित केलेला आहे. इम्पीरियल सिनेमासमोरील (लॅमिंग्टन रोड) साईधाम वाडीलेनमधील ब्राह्मणवाडी सभागृहात दुपारी साडेचार वाजता हा कार्यक्रम होईल.

सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर्स - सिनेमा शताब्दि निमित्त शरद दळवी द्वारा ऐतिहासिक मराठी फिल्मी गीतांनी रेकॉर्डसुं श्रवणी - सैधमवाडी, वाडी रोड, इम्पीरियल सिनेमा सामे, ब्रह्मवाडी पेटव रोड - सांठे ४.३०.

श्रीडव्यात महत्वाचे 'केशवसुत ते मढकर'

आमच्या प्रतिनिधीकडून

मुंबई, शुक्रवार - टाण्यात १२ नोव्हेंबर १९९५ रोजी कवी स्व. श्री. त्र्यं. आठल्ये यांच्या स्मरणार्थ 'केशवसुत ते मढकर' हा कार्यक्रम ध्वनिमुद्रिकेच्या साहाय्याने सादर करण्यात येणार आहे. श्री. विवेक आठल्ये, निशिगंध टेरेस, सहकार कॉलनी, ब्राह्मण सोसायटी, नैपाडा, टाणे २ येथे सायंकाळी साडेपाच वाजता हा कार्यक्रम होईल.

● रानडे यांचे व्याख्यान : सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर्स या संस्थेच्या वतीने विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले आहे. याअंतर्गत डॉ. अशोक रानडे यांचे 'शिकविणाऱ्या ध्वनिमुद्रिका' या विषयावर व्याख्यान होणार आहे. रविवार १९ नोव्हेंबर रोजी सायंकाळी साडेचार वाजता साहित्य संघमंदिर येथे व्याख्यान होणार आहे.

SIRC NEWS FROM MUMBAI

During the period of this report viz. June-Dec. 1995 we presented following programmes and the details of the songs played are given elsewhere -

1] August 15, 1995 : Annual General Body Meeting of SIRC members and well-wishers was held at the residence of President Mr. Narayan Mulani. Mr. Suresh Chandvankar, Honorary Secretary presented the report on SIRC activities [July 1994-June 1995]. All the members present expressed their views and were pleased with the slow but sure progress of SIRC.

2] September 10 : Mr. Prabhakar Datar presented a programme on - 'Records of Vishnupant Pagnis'. It was attended by over 150 music lovers including the family members of late Mr. Pagnis.

3] October 8, 1995 : Release of book 'Preeti Jadali Tujhyavari' - published by Sahitya Prasar Sangh, Mumbai. On this occasion old Marathi records/songs on the same subject were presented. Mr. Moreshwar Patwardhan sponsored this session and musician Mr. Prabhakar Pandit was the chief guest.

4] November 12, 1995 : In memory of late Mr. S.T. Athalye, poet and member of SIRC a programme was presented in the terrace of his residence at Thane. This programme was compiled by him and was recorded by Mr. Prabhakar Datar. Titled - 'Keshavsut Te Mardhekar' it consisted of the famous Marathi poems as appeared on the gramophone records.

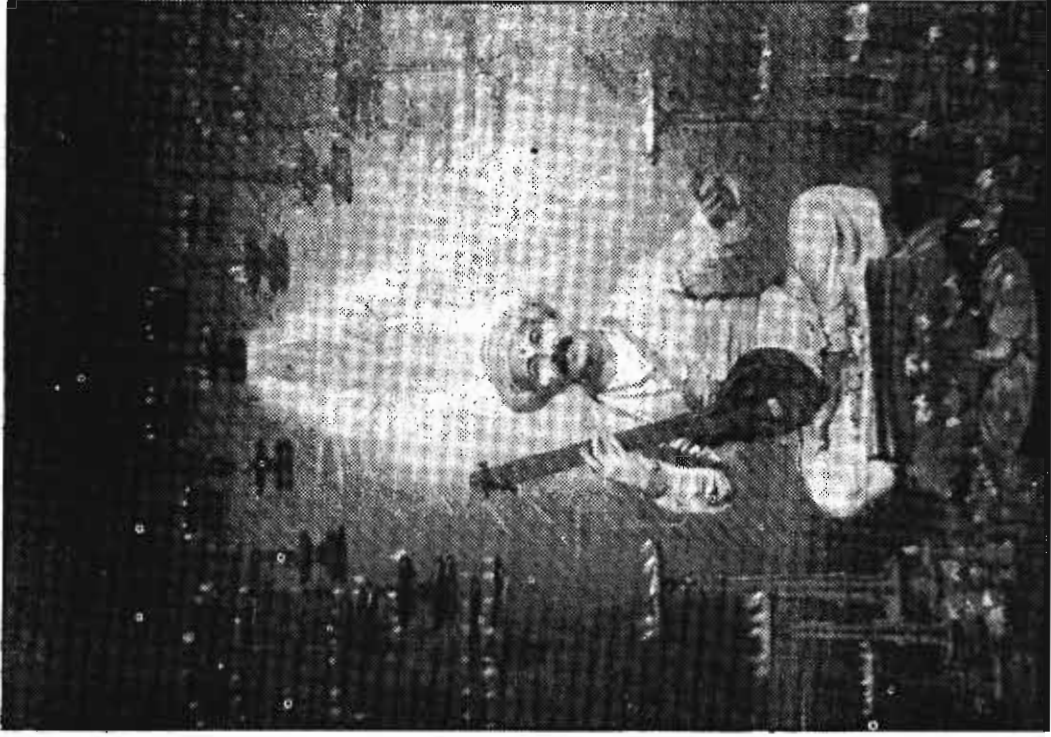
5] November 19, 1995 : Dr. Ashok Ranade presented a programme - 'Records that teach' - He chose seven/eight 78's and explained in details what one can learn from the contents. Over 200 music lovers attended this unusual lecture and participated in the question/answer sessions.

6] November 26, 1995 : On account of the cine-centenary a programme titled 'Monumental Hindi Film Songs' was compiled and presented by Mr. Pradeep Acharya. Famous radio announcer Mr. Gopal Sharma compered it. Veteran music directors Mr. Datta Davjekar and V.G. alias Snehal Bhatkar were also present and gave their comments, opinions and memoirs.

7] December 10, 1995 : Mr. Amiya Chakravarti compiled and presented a programme - 'Influence of Bengali music on Hindi film songs'. Through the medium of gramophone records he presented the work of Anil Biswas, S.D. Burman, Hemant Kumar, R.D. Burman and Salil Chowdhury and explained how Hindi film music is enriched from the Bengali music.

8] December 17, 1995 : On account of the cine-centenary a programme titled 'Monumental Marathi Film Songs' was compiled and presented by Mr. Sharad Dalvi. Audience spontaneously participated in the discussions.

- Suresh Chandvankar

संत तुकाराम : 'प्रभात'चे बीज अंकुरले, रोप वाढले...

Mr. Vishnupant Pagnis

Details of the songs played at the programme - 'Records of Vishnupant Pagnis' and presented by Mr.Prabhakar Datar.

RECORD COMPANY / MATRIX, COUPLING NUMBER / SONG TITLE / DETAILS

- 1] HMV N 1489 / BD 1051 / X-7-102921 / Govind Somit / Multani
- 2] ZONOPHONE N 1420 / X-7-102834 / Vinavani Kari / From Marathi Drama 'Kunjvihari' / Lyric:Mr.B.V.Varerkar
- 3] ZONOPHONE N 1466 / BD 1052 / X-7-102923 / Pancharati(Lavni) / From Marathi Drama 'Chandrasen'
- 4] HMV P 13459 / 80-2850 / Mori Nahi Chale / Thumbri
- 5] HMV P 13380 / 80-1631 / Hori Khelan / Hori
- 6] HMV P 13459 / 80-2851 / Beg Beg Beg Beg / Bageshree
- 7] HMV N 1489 / BD 1050 / X-7-102920 / Tarana / Darbari
- 8] HMV N 8080 / OC 6101 / Asa Kasa Devacha / Bhajan (Eknath)
- 9] HMV N 5093 / OC 6100 / Nako Vajavu Shreehari Murli / Bhajan (Namdeo)
- 10] THE TWIN FT 5378 / OMC 1658 / Runu Jhunu Re Bhramara / Abhang (Dnyaneshwar)
- 11] HMV P 13361 / 80-1039 / Patitam Dinodhharanam (Sanskrit) / Karnataki
- 12] HMV P 13295 / 28-12309 / Lalna Pani Grahana / From Marathi drama - Shikka Katyar / Sung by-Bapurao Pendharkar / Lyric Appasaheb Tipnis
- 13] HMV P 8745 / G.C.-21-12817 / Ja Harila Jhani Vada / From Marathi drama - Krishnarjun Yudhha / Sung by-Bapurao Pendharkar / Music:Mr.Pagnis
- 14] HMV N 15624 / OMD 885 / Dheere Gadi Haanke Re / Kabir Bhajan
- 15] HMV N 5195 / OMH 3484 / Aadhi Beej Ekale / From Marathi film:Saint Tukaram / Lyric:Mr.Shantaram Athavale / Music:Mr.Keshavrao Bhole
- 16] HMV N 5197 / OMH 3488 / Vithobacha Dhava / From Marathi film:Saint Tukaram / Lyric:Mr.Shantaram Athavale / Music:Mr.Keshavrao Bhole
- 17] HMV N 5293 / OMF 7542 / Ramsakha Kuni Dava / From Marathi film:Saint Tulcidas / Lyric:Mr.S.A.Shukla/ Music:Mr.Pagnis
- 18] HMV N 5297 / OMF 7533 / Jau Kuthe Soduni / From Marathi film:Saint Tulcidas / Lyric:Mr.S.A.Shukla/ Music:Mr.Pagnis
- 19] YOUNG INDIA MP 600 / NG 4287 / Nagar nandjike Lal / From Hindi film:Narsi Bhagat / Music:Mr.Shankar Rao Vyas
- 20] HMV N 26300 / OML 3619 / Prabhu Aaye Tore / From Hindi film:Bhaktaraj / Sung by Pagnis,Kantilal and Kausalya (Manjeshwar) / Lyric:D.N.Madhok /Music:C.Ramchandra
- 21] HMV N 15209 / OML 3306 / Laplasi Kuthe / From Marathi film:Mahatma Vidur / Lyric:Mr.Raja Badhe / Music - Mr.D.P.Korgaonkar
- 22] HMV P 13391 / 20 -2096 / Rang Na Daro / Bhairvi
- 23] HMV P 13361 / 80-1038 / Vande Mataram / Sarang
- 24] RAMAGRAPH R 920-6029 / Vande Mataram Part 1
- 25] RAMAGRAPH R 920-6030 / Vande Mataram Part 2

Mr.Vishnupant Pagnis (1892 -1943) - singer actor from Marathi films and stage and was active for over four decades. Marathi film 'Saint Tukaram' had his most memorable role.

Happy New Year

*This Brings the
Best of wishes
for Good Luck, Good Health
Good Cheer.
and all the
Best of Everything
throughout the coming year*

सुरांच्या मेळ्यातून लडी उलगडल्या

विशेष प्रतिनिधी

मुंबई, रविवार - सुमारे पन्नास वर्षांपूर्वीची, नाट्यगीताला जवळ जाणारा जी. एन. जोशी यांचा स्वरसाज व आवाज लाभलेली ना. घ. देशपांडे यांची 'रानारानांत गेली बाई शीळ' ही कविता... गजानन वाटवे यांनी संगीत दिलेलं आणि गोविंद कुरवाळीकर यांनी मर्दानी आवाजातदेखील लडिवाळपणे गायलेलं 'नका गडे माझ्याकडे पुन्हा पुन्हा पाहू' हे गीत... अनिल भारती यांनी लिहिलेलं, मधुकर पाठक यांनी स्वरसाज चळवलेलं आणि मालती पांडे यांनी आर्तपणे गायिलेलं 'या कातरवेळी पाहिजेस तू जवळी' हे विरहगीत... बाबूजींच्या धीरगंभीर पण कातरव्याकुळ स्वरातील 'तोच चंद्रमा नभात' नि 'सखी मंद-झाल्या तारका' ही भावमधुर गीते...

किमान वाद्यमेळ, नेमके आशयसूचना करणारे, संगीत आणि कवीचे शब्द व संगीतकाराचे सूर यांना आपल्या भावगर्भ स्वरातून उंच-अधिक उंच नेणारे गायक - यांच्या सुरम्य मेळातून सुरांच्या रेशमी लडीच्या लडी उलगडत होत्या आणि गिरगावच्या साहित्य संघातील पुरंदरे सभागृहात रविवारी संध्याकाळी तीन तास जमलेल्या समस्त संगीत-काव्यवेड्यांची वये १८ ते २० वर्षांदरम्यान होऊन गेली होती. ही किमया साधली ती 'सोसायटी

ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर्स' आणि साहित्य प्रसार केन्द्र या संस्थांनी आयोजिलेल्या 'प्रीती जडली तुझ्यावरी' या संगीतमय कार्यक्रमात! निमित्त होतं ते साहित्य प्रसार केन्द्राचे मोरेश्वर पटवर्धन यांनी 'प्रीती जडली तुझ्यावरी' या नावे दोन भागांतून संग्रहित केलेल्या २५० प्रेमगीतांच्या प्रकाशनचे! सहसा पुस्तक प्रकाशन सोहळे बुजुर्गांच्या हस्ते, त्यांची भाषणे ऐकवून केले जातात. पण त्या प्रथेला छेद देऊन, पुस्तकातील जुन्या प्रेमगीतांच्या २०-२० ध्वनिमुद्रिका रसिल्या मल्लिनाथीसह ऐकवून, प्रेमभावना हळुवारपणे जपायच्या कोवळ्या वयात असलेल्या स्मिता महाजन व नितीन हिरवे या साहित्यवेड्या युवकांच्या हस्ते हे दोन भाग प्रकाशित करण्याचा आगळावेगळा उपक्रम कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन करणारे मोरेश्वर पटवर्धन व वामन देशपांडे यांनी केला.

तीन तास जुन्या स्मृतींच्या झुल्यावर झुलणाऱ्या रसिकांचे भाग्य म्हणजे यंदाचे 'लता मंगेशकर पुरस्कार' विजेते संगीतकार दत्ता डावजेकर यांच्या उपस्थितीत त्यांनी संगीत दिलेली 'कुणी बाई गुणगुणले', 'अंगणी गुलमोहर फुलला', ही सुरेल गीते त्यांना ऐकायला मिळाली. सभागृहातील सर्व रसिकांनी उभे राहून टाळ्यांच्या गजरात दिलेल्या अभिवादानाच्या व सोसायटीचे अध्यक्ष नारायण मुलानी यांनी संपुष् दिलेल्या

भेटवस्तूच्या विनम्रपणाने स्वीकार करून गप्पा मारताना डावजेकरही मग ४०-५० वर्षांपूर्वीच्या आपल्या उभारीच्या काळातल्या आठवणीतच पाच-सहा मिनिटे हरवले - गजानन वाटवे, बाबूजी यांच्या सुखद आठवणीत! 'भावसरगम'साठी १९६० च्या सुमारास शांता शेळके यांच्या 'प्रीती जडली तुझ्यावरी, कळेल का ते तुला कधी' या यशवंत देवांनी संगीत दिलेल्या, उषा वाघ (अत्रे) ने गायिलेल्या गीताची ध्वनिमुद्रिका उपलब्ध नाही. म्हणून देवांनी आपली स्नुषा संगीता ज्ञानेश देव हिच्याकडून ते गीत गाऊन घेऊन पटवर्धनांना ध्वनिफितीवर उपलब्ध करून दिले होते.

Reports of the programme held on October 8, 1995
- 'Preeti Jadhali Tujhyavari'
in Maharashtra Times and Loksatta.

लोकसत्ता, मुंबई, बुधवार, दि. ११-१०-१९९५

प्रेमभावना जागवल्या विविध 'नामवंत' सुरांनी...

मुंबई, मेळकार (लो. प्र.) - सुरांच्या लड्या उलगडत गेल्या जी. एन. जोशी, गजानन वाटवे, सुधीर फडके, माणिक वर्मा, लता मंगेशकर, अशा भोवले यांच्या सुरेल व भावपूर्ण आवाजातली प्रेमगाणी साकारत गेली आणि संघांदिराच्या पुरंदरे सभागृहात उपस्थित असलेले रसिक प्रेमभावनेच्या विविध छंद अनुभवत सुरांत व्हाऊन निघाले. 'प्रीती जडली तुझ्यावरी' ह्या अडीचशे गाण्यांच्या दोन खंडांना प्रकाशन समारंभ हे निमित्त होते. 'साहित्य प्रसार केन्द्र' आणि 'सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड केलेक्टर्स' यांच्या संयुक्त विद्यमाने हा समारंभ झाला. मात्र पुस्तकांचे प्रकाशन बुजुर्गांच्या हस्ते न होता स्मिता महाजन आणि नितीन हिरवे या तरुणांच्या कार्यक्रमात आपल्या निवेदनांने रंगत भरली.

Details of the songs presented in the programme - 'Bengali music in Hindi film songs' presented by Mr.Amiya Chakravarti

HINDI FILM SONG / FILM / SINGER,TYPE / BENGALI SONG / FILM,TYPE ETC. / SINGER / MUSIC BY OR TYPE

- 1] Pran Chahe Nain Na Chahe / Geet Pankaj Mullick / Pran Chahe Naukhuna Na Choy / Sameer Sen / Ravindra Sangeet
- 2] Toofan Mail Ye Duniya / Jawab (1941) / Kanandevi / Kamaldas Gupta / Toofan Mail / Bengali film:Shaish Uttor / Kanandevi / Kamaldas
- 3] Akhoni Uthibe Chand / Adhunik Geet / K.L.Saigal / S.Dasgupta

Examples from the songs composed by Anil Biswas

- 4] Aab Tere Siva Kaun Mera / Kismet (1943) / Amirbai / Jou Khun Pode Ke Na / Hemant Kumar / Ravindra Sangeet
- 5] Mere Dilki Dhadkanme / Hamdard (1953) / Manna Dey / Mo No Chitte Niti Nrute Nache / Chorus / Ravindra Sangeet
- 6] Rahi Matwale / Waris (1954) / Suraiyya and Talat Mehmood / O Re Grihavasi Khol / Sunil and Ila Ghosh / Ravindra Sangeet
- 7] O More Chanchal Naina / Angulimal (1960) / Modhu Gandhe Bhara / Protima Banerjee / Ravindra Sangeet

Examples from the songs composed by S.D.Burman

- 8] Wahan Kaun Hai Tera / Guide (1965) / S.D.Burman / Bondhu Re Kothe Re / S.D.Burman / Folk music
- 9] Nain Diwane Kachu Nahi Mane / Afsar (1950) / Suraiyya / Se Din Dujone / Dwijen Mukherjee / Ravindra Sangeet
- 10] Jhan Jhan Payal Baje / Bujhdil (1951) / Lata Mangeshkar / Jhan Jhan Mondira Baje / S.D.Burman / Classical music
- 11] Aan Milo Shyam Sanvare / Devdas (1955) / Manna Dey and Geeta Dutt / Rongila Rongila Rongila Re / S.D.Burman / Folk Music
- 12] Jane Kya Tune Kahin / Pyassa (1957) / Geeta Dutt / Mono Dilo Na Bodhu / S.D.Burman / Folk Music
- 13] Nain Churaye Chain Churaye / Anurag (1973) / Lata Mangeshkar / Banshi Sune Na Aaj / S.D.Burman / Folk Music
- 14] Tere Mere Milanki Ye Raina / Abhiman (1973) / Kishor Kumar and Lata Mangeshkar / Jodi Tare Na Chini / Hemant Kumar / Ravindra Sangeet

Examples from the songs composed by Hemant Kumar

- 15] Chup Gaya Koi Re / Champakali (1957) / Lata Mangeshkar / Je Banshi Te Shune Re / Hemant Kumar / Folk Music
- 16] Aaj Rona Pada To Samjhe / Girl's School (1960) / Kishor Kumar / Prem Ekbar Aaise Nirobe / Lata Mangeshkar / Adhunik Bengali song
- 17] Man Mora Udata Jaye Re / Man-Beta (1962) / Lata Mangeshkar / Mo No Mor Meghero / Hemant Kumar / Ravindra Sangeet
- 18] Mori Baat Rahi Mere Manmen / Sahib Bibi Aur Gulam (1962) / Asha Bhosle / Aami Dur Hote Tomare / Hemant Kumar / Aadhunik Bengali Song

- 19] Na Jao Sainyya / Sahib Bibi Aur Gulam (1962) / Geeta Dutt
 OIir Kotha shune / Hemant Kumar / Aadhunik Bengali song
 20] Tumhi Pukar Lo / Khamoshi (1969) / Hemant Kumar / YeI Raat
 Tumar Hamar / From Bengali film - 'Deep Jale Joi' / Hemant
 Kumar
 21] O Bekarar Dil / Kohra (1964) / Lata Mangeshkar / O Nodi Re
 / From Bengali Film - 'Nilere Akashre' / Hemant Kumar

Examples from the songs composed by R.D.Burman

- =====
- 22] Ye Shyam Mastani / Kati Patang (1970) / Kishor Kumar /
 Aakash Keno Chhalo / Kishor Kumar / Bengali Aadhunik song
 23] Ye Kya Huva Kaise Huva / Amar Prem (1970) / Kishor Kumar /
 Ye Kihaulo Kaino Halo / Kishor Kumar / Bengali Aadhunik song
 24] Tum Bin Jaun Kahan / Pyar Ka Mausam (1969) / Ek Din Pachhi
 Ude / Kishor Kumar / Bengali Aadhunik Song
 25] Mithe Bol Bole / Kinara (1979) / Bhupendra / Chonde Chonde
 Gane Gaye / Asha Bhosle / Aadhunik song
 26] Chhukar Mere Manko Kiya Tune Kya Ishara / Yarana (1980) /
 Music:Rajesh Roshan / Kishor Kumar / Tomar Halo Shuru /
 Hemant Kumar and chorus / Ravindra Sangeet

Examples from the songs composed by Salil Chowdhury

- =====
- 27] Tasveer Teri Dilmen / Maya (1961) / Lata Mangeshkar / Ogo
 Aarki Tomar / Lata Mangeshkar / Bengali Modern Song
 28] O Sajana Barkha Bahar Aayi / Parakh (1960) / O Mono Na /
 Lata Mangeshkar / Bengali Modern Song
 29] Pyas Liye Manva Hamara / Mere Bhaiyya (1972) / Lata
 Mangeshkar / Saat Bhai Champa Jago / Lata Mangeshkar /
 Bengali Modern Song
 30] Nis Din Nis Din / Aannadata (1972) / Nis Din Nis Din Se Je
 Karo / Lata Mangeshkar / Bengali Modern Song
 31] Kahin Dur Jab Din Dhal Jaye / Anand (1970) / Amar Proshna
 Kare Nil Dhruvo Tara / Hemant Kumar / Modern Song
 32] Jago Mohan Pyare / Jagte Raho (1956) / Jago Mohan Pritom /
 Lata Mangeshkar

=====

The programme presented was so much popular that it was again
 repeated in February 1996 in Mumbai. Also it was presented
 in December 1995 both at Solapur and Pune and was very much
 appreciated by the listeners.

=====

Details of the 78 rpm records played in the programme :
 'Records that teach' presented by Dr.Ashok Ranade

-
- 1] Raga Marva / Pandit Ravi Shankar
 2] ODEON SB 2212 / Saj Saj Aavat Hai / Raga Sindhura /
 sung by Prof.B.R.Deodhar
 3] Ye Man Hameer / Raga Sagar Part 1&2 / Prof.Narayanrao Vyas
 4] COLUMBIA GE 3637 / Hardam Maula Tero / Aasavari Tappa /
 Pt.D.B.Dixit
 5] JIEN-O-PHONE JP 762 / Ek Sitam Aur Lakh Adaye / Barkat Ali
 Khan / Gazal
 6] COLUMBIA GE 3637 / Ho Miya Janewale / Kafi Tappa /
 Pt.D.B.Dixit
 7] Kanare Nind Nindan / Kedar / Prof.Nissar Hussain of Baroda

List of the Hindi film songs played on November 26, 1995

NO.	FILM	WORDING	SINGER	MUSIC	YEAR
(A) 1	ACCHUT KANYA	Mai Banki Chidiya	Ashok Kumar/ Devika Rani	Saraswati Devi	1936 Bombay Talkie
2	MANZIL	Sunder Nari Pritam Pyari	Pankaj Malik	RC Boral	1936 New Theatres
3	PUNARMILAN	Nacho Nacho Pyare Hanke Mor	Arun Kumar/ Snehprabha	Ramchandra Pal	Bombay Talkie 1940 predip
4	KHUNJANCHI	Sawanke Najare Hai	Shamshad Begum & Corus	Gulam Haider	1941 Pancholi Arts
5	JAWAB	Tufan Hai Duniya Ye Dunliya	Kanan Devi	Kemaldas Gupta	1942
6	YASMIN	More Balapanke Sathi Bhai Jayiyona	Kl. Saigal/ Khurshid	Khemchand Prakash	1943 Ranjit Hovietone Indra.
7	DOST	Raham Mohabbat Keun Kare	Noorjahan	Sajjad Husain	1944
8	RATAN	Aakhya Hileke Jiya Bharmake	Johra Ambalawali	Naushad	1949 DN Madhok
9	LAIHORE	Bahare Phir Bhi Aseygi Magar Hum	Lata	Shyam Sunder	1949 Rajendra Krishan
10	AFSANA	Abhi To Mai Jawan Hu	Lata	Husnlal Bhagatram	1951 Asad Bhopali (BR Chopra)
11	RAAJPUT	Rastepe Ham Khade Hai	Suraiya	Hansraj Bahal	1951 Kafi Irfani
12	PAPI	Tera Kam Hai Jaina Parwane	Rafi	S. Mohinder	1953 Rajendra Krishan
13	FAREB	Aa Mohabbatki Basti Basayenge Hum	Kishore/ Lata	Anil Vyas	1953 Majrooh S.
14	MANGU	Man More Gaa Zunko	Asha Bhosle OP Nayyar		1954
15	UNGBI HAVELI	Daulatke Tutho Nashameho Chur	Rafi	Shivram	1955 Bharat Vyas

- 2 -

(B) NO.	FILM	WORDING	SINGER	MUSIC	YEAR
1	BEGUNAH	Ye Pyse Dil Bejuba	Mukesh	Shankar Jaisankar	1956 Shalendra
2	YASMIN	Tum Apni Vasad Bhi Dilse Bhula Jakte	Talat/Lata	C. Ramchandra	1955 Janisar Akhtar
3	NAV DO GYARAH	Kya Ho Phir Jo Deen Rangila Ho	Geeta Dutt/ Asha	SD Burman	1957 Majrooh S.
4	GATEWAY OF INDIA	Ye Raah Badi Mushkil Hai	Geeta Dutt	Madan Mohan	1957 Rajendra Krishan
5	GAINE JEENA SIKH LIYA	Tere PyarKo Ess Tardise Bhulena	Mukesh	Roshan	1956 Rahil
6	CHHABILI	A Nere Ham safar	Nutan	Snehal Bhetkar	1960 Shobham Pictures S. Ratan
7	MODERN GIRL	Ye Mausam Rangin Sama	Mukesh/ Suman K.	Ravi	1961 Gulshan Bawa
8	BEJUBAN	Diwane Tum Diwane Ham	Lata	Chitragupt	1962 Prem Dewan
9	SAKHI ROBIN	Tum Jo Aawo To Pyar Aa Jaye	Kannadey/ Suman K.	Robin Bannerjee	1962 Yogesh
10	ANUPAMA	Yaa Dilki Suno Duniyawalo	Hemant Kumar	Hemant Kumar	1966 Rafi Asmi.
11	HARE RAMA HARE KRISHNA	Ramka Neam Badnam Na Karo	Kishore	RD Burman	Anand Bakshi 1971
12	DAMN	Ye Hera Dil Yearka Divana	Asha Bhosle	Kalyanji Anandji	1977 Anjan & Indivar
13	ZAKHME	Abhi Abhi Thi Dushmani	Lata	Bheppa Lahari	Geuhar 19
14	SANGAM	Parbathe Upar	Lata/Rafi	L. & Pyara	Anand 19 Bakshi
15	JULIE	Deel Kya Kare	Kishore	Rajesh Roshan	1975 Anand B.
16	RAM TERI GANGA MALLI	Sun Saiba Sun	Lata	Ravindra Jain	1985 Bharat J
17	KAYAMATSE KAYAMAT TAK	Papa Kahate Hai	Uddid Narayan	Anand Mallik	1988 Majrooh

***** E N D *****

हर रेकार्ड उनका बच्चा है

तिष्ठतवाक की उम्र है, मगर मैं बड़े छोट्टे। वालों से उनका तुलना भी करे का बेसा देखा जा सके। पाट में और पड़े में बेल पॉलिथेन कपड़े, जिन्हें चटखाते हुए वे संद्विध रूप से कपड़े बंधे चोर बाजार में घुसे पाए जाते हैं तो कभी गोम्यदुकानों के दुकान में दूध खगलता पाया जाता है? इसका जवाब संगीतकार नारायण भाई देवी किरी काह उनका सामना ही जाए तो बड़े जतर से कापड़े में लिपटा बंडल या बाल में दबाए हुए मिले, जैसे कोई मां अपने नवजात शिशु की लेकर अस्पताल गृह से लौट रही हो। ऐसे में उनकी सिटीफिकेट से यह प्रश्न हो सकता है, कहीं यह शिशु अवैध तो पुनर्प्राप्त के शौकीनों की भी बंध में

संगीतकार अनिल विहार (काला) बच्चा बंधे हुए) के साथ नारायण भाई मुलानी

तो नहीं है? ऐसा शक उन पर जाद्वि कोणिए तो वह उद्विग्न करने लगते हैं, 'उक कथा लिखिए और पुस्तक भी शामिल है। स्टीरियोफोनिक म्यूजिक सिस्टम को माल बनी और हिन से पंखर मुलाणी भाई एक पुनर्प्राप्ति बुक-नेट से सखों में बंधते हैं, चोर बाजार या कबाड़ की दुकानों में शिक लिखना शौक है - हिन भारत से वापस लौटते हैं, फिर अपने बच्चों की तरह पालना करते हैं...'

गायत्री बंधों को हृदय स्वामी मानी जाती है (उन नारायण भाई आधुनिकताय आज हर आंखों में से एक बेनी पर धरे जो अंतर्गत सच्चा वारो पबलिया का प्रेषक है अपने परिवार

जहाँ गद और धीमन से बचाने के लिए हर एक को बड़ी ही सावधानी के साथ पोषित करने में लगे हुए हैं। हर परिवार या छुट्टे के दिन मुलाणी भाई सुट अपने हाथों से बट्टी इनकी पीछा पाठ करते हैं। इनकी सम्पत्ता के साथ, जैसे किसी मंदिर में प्रार्थना का अष्टाष्ट पाठ कर रहे हैं। उनकी पत्नी उनकी इस हकत पर क्या खोजती नहीं है? यह तो मुकुण्ड की है कि 'शेर मंद दारु सिंगेट को हाथ नहीं लगाया। जहाँ भी नहीं पोषकता। शर के भी धरे से धर नहीं आता। घर से कहीं जाएगा तो चोर बाजार में या किसी कबाड़ी की दुकान में। चालीस साल से उसे यही करना देखती है तो अंगुण की आंखें लगी गई हैं। अपने पूछ रिक्काय... तो यही रिक्काय करती हैं, अंत कभी साम्री की दुकान पर भी जाया कर, पर इस देता है। अंगुण भी सोचती है, वही जिसमें इसकी खुशी बंधी इसे करने दो...'

पर, रेकार्ड इकट्ठा करने का यह शौक नारायण भाई को लगा कैसे? नंगे यह शौक उनका ओरिजिनल है। शौक की जड़ खोजी जाए तो उनके पिताजी तक पहुँचेंगे जो बड़े ही संगीत प्रेमी थे। हालाँकि बंधे के स्टूड एक्सपोजे के वे फाउंडर बंधे थे। मगर उन व्यापारियों में से न था जो एक का पाठ और पाठ का पब्लिश करने की बातों से एक घड़े भी अपने अकाली अलग नहीं कर पाते। उनके घर सरस्वती देवी, बेगम अछार, बाल गंधर्व, सिद्धेश्वरी देवी, पं. ओंकारनाथ ठाकुर, हीरबाई बडोदकर जैसे गायक आया करते थे, जिनके गायन की माफिती एन-एन पर चलती थीं। कर्ना-कभी प्रामाणिक बड़े से कमरे के बाँधे बाँध रख दिया जाता तो सारा परिवार अंतर्क चारों तरफ इकट्ठा हो जाता। तब एंजेलो डीवन गाविका मिस रोज के 'कॉर्ड प्रेम के झुंटे शुला दे मुझे' या 'निहा इन्डियन-अपन जस्ट' जैसे गानों से सब शुरू करते। 'पर नारायण भाई रते थे जो रेकार्ड खान होने के बाद भी धूमती पाए जाते थे। फिल को अर्थ देना ही तो उनके लिए संगीत निखाने का लिए अन्तार्क मुझ पर कर दिए। कुछ ही दिनों में मुलाणी भाई शायद संगीत में पकड़ हो गए और रेकार्डों को अपनी न

बगाम म्यूजिक इन्डस्ट्री बन जाए? 4 नवंबर 1994

हरीश तिवारी

पर, उनके इस झटके को चाने ही पिताजी ने उनके काम उभरे और अपने ही कारणार में उन्हें हिलने से लगा दिया।

हालाँकि रेकार्डों आ चुका था, पर रेकार्डों के संगीत को सुनाए नहीं सुने, इस रेकार्डों के लिए उन्होंने रेकार्डों बचाने वाली दुकानों के चार कान्ठे गुरु लिए, मगर वहाँ भी मजा इसलिए नहीं आया वह पुनर्प्राप्त गाने इन्हें नहीं मिल सके थे जो बचपन में इन्होंने सुने थे और इनके मसिक में रेकार्ड हो चुके थे। बस, सभी इन्हें तकली सूझी जिससे इन्हें चोर बाजार में अच्छे से अच्छे रेकार्डों पकड़ चुक चुकें। बस अब ही चोर बाजार इन्की सेना में हो गया। मगर, एक रेकार्ड जो यह टुकड़े थे वह इन्हें पूरे तीस साल बाद ही मिला। यह है 'कॉर्ड के लिए जैसी जग चोर बाजार में, वैसी ही बहलपिन जगह इन्हें कबाड़ी की दुकान लगी, जहाँ देर सारी रोजों में कोई न कोई ऐसा बुकनेट निकल आता जो फिल्म संगीत के इतिहास के सही दस्तावेज के माफिद हो। आज नारायण भाई के पास हजारों की संख्या में फिल्मों और गीत फिल्मों गानों की बुकनेट है।

कभी सपने में भी उन्होंने नहीं सोचा था उनका सपने से पुनर्प्राप्त रेकार्डों बचाने का शौक किन्तो दिन उन्हें प्रेरित कर देगा। 'मल' फिल्म के 'आएगा आने वाला' से लता मंगेशकर ने अपना सुरीला साजव्य स्थापित हो किया, पर इसके पूर्व और बाद आज के दिन तक किसी को पता नहीं है।

खुद लता को उन गीतों की तलाश थी। पर जब नारायण भाई ने गीतलिख साल पहले फिल्म 'मालती माधव' में पं. नंद शर्मा का लिखा जयबल्लरी राग पर आधारित 'बाच प्रीति फुल डेर दूर जाना ना' गीत लताजी को भेंट किया तो उनकी आंखों में आंसू आ गए।

इसी तरह आज कई संगीतकार नारायण भाई के अहसानमंद हैं, उन्हें अपना खीया संगीत जो वापस मिल गया है। यही नहीं, आज एच.एच.बी. को जब संगीत के इस व्यावसायिक दौर में पुनर्प्राप्त संगीत पुनर्जीवित करके भुजाने की उम्कल महसूस हुई तो नारायण भाई से ही मद लेती पड़ी। सन् 1992 में बनी फिल्म 'माया मछिंदर' से लेकर सन् '94 की 'जोना' फिल्म तक के 22 गीतों का 'डान द मिनीटो सेन' नाम का जो कैसेट जारी हुआ, वह नारायण भाई के संगीत से ही संपन्न हो सका। इसी तरह जब भी उन भूले बिस्मरे गीतों की जल्द रीटर्नी या किसी कैसेट कंपनी को पड़ी जो कहीं नहीं मिलते, वह इनके ही पास मिले।

देरा में ही नहीं, अब काह विदेशों में बसे संगीत प्रेमियों के बीच भी जाने जाते हैं। विदेशी संगीत प्रेमियों की प्रेरणा से ही अपने संगीतों के साथ मिलकर 'सोसायटी आफ रेकार्ड कलेक्टर्स' जैसी संस्था की स्थापना की, जिसके अब तक तीन सौ से भी ज्यादा सदस्य बन चुके हैं। गीतों में एक दिन पुनर्प्राप्त और दुर्लभ रेकार्ड सुनने के साथ ही संगीत पर सेनार और गोष्ठी आयोजित होती रहती है। निगरा, अनिल विहार जैसे अपने समय के दिग्गज संगीतकार भी कभी-कभी इनमें शामिल होते हैं। भारतीय संगीत के भवत जो विदेशी हैं, उनको भी तादाद कम नहीं रहती।

अब उनका इतना नाम हो चुका है कि वे लोग जिनके पास पूर्वजों का वह सामान है जो इन्होंने नहीं बचाया, नारायण भाई को ही सौंप कर देते हैं। अभी-अभी वे सौंप कर देते हैं। उम्कल के न्यान के बच पाव सौ रेकार्डों से कर आए हैं। लताजी को बात है सब इतनी सावधानी में तोए कि कि डरना ही हर किसी को खरीव तक नहीं आई। बकरी, हर रेकार्ड उनका अपना बच्चा है।

LETTERS TO THE EDITOR

From - Mr. Pushpendra Singh Jadeja, Virpur House, Moti Tanki
Subhash Road, Rajkot - 360 001

Date: October 10, 1995

Dear Mr. Suresh,

Ref: Your article [TRN-17] - 'Western music and Hindi film songs'

Information on two songs is wrong. Please correct it in next issue -

- 1] Dil Dilse Milakar Dekho - Mem Saheb: Music was by Madan Mohan and not by Anil Biswas.
- 2] Ye Chanda Ruska Na Ye Japanka - Song from 'Insaan Jaag Utha' and not from 'Son of India'.

Also here is some additional information on the subject -

Song- Title / Film / Original English tune

- 1] Halke Halke Chalo Sanvare / Tangavali / Wedding Bells
- 2] Hai Babu Ye Hai Jamana Tera / Bhagam Bhagam / English Tune
- 3] Ye Hai Bombay Meri Jan / C.I.D. / O My Darling - 3 Calatire
- 4] Aaja Jara / Ek Jhalak / Cherry Ping
- 5] Suna Hai Jabse Mausam / Ramu Dada / Hung Down Your Head - Tom Doley
- 6] Khayalonmen Ho Tum Hi Tum, Najaronmen Ho Tum / Private song by Manna Dey / Irene Goodnight Irene
- 7] Dekho Aab To / Janwar / The Beatles
- 8] Dil Dhadak Dhadak Ke / Madhumati / Straight lift by Salil Chowdhuri from a Rumanian folk tune.
- 9] Aamma Kahe Na - sung by Kishore Kumar / Payal Ki Jhankar / Music by C. Ramchandra - based on English tune
- 10] Purvaiyya Leke Chali Meri Naiyya / Do Jasoos (1975), sung by Shailendra Singh and Lata Mangeshkar / Straight lift from a English tune.

I have enclosed herewith photocopies from HMV catalogue from my collection. Please include these in next issue.

Thanking You,
Yours Sincerely,
Sd/-

[Pushpendra Singh]

LETTERS TO THE EDITOR

From - Mr. R.K. Ojha, 26/555, Bewar Road
Ramgunj, Ajmer - 305 001, Rajasthan, India

Date: November 12, 1995

Dear Sureshji,

I have one old gramophone and few records for disposal. The details of the PHONO-O-PHONE records are -

- 1] A 1503 H 1005/1006 - Mr.Yar Mahamed
 Bhala Garur Na Kar Khakmen Milake Mujhe-Part 2 - Bhimpalas
 Dekha Jo Husne Yaar Tabiyat Machal Gayi - Gazal Asa.
 2] A 1505 H 1009/1010 - Master Fakir
 Dagmag Dole Teri Naiyya / Koi Tere Kam Na Aave - Mahabharat
 3] A 1515 H 1029/1030 - Seth Sobraj
 Aalammen Jani Dekha Hai / Jagat Hai Sapna Koi Nahi Hai Apna
 4] A 1525 H 1049(375)/1050(376) - Bhai Amir
 Hori Khelumen Padkar Bismilla-Part 1 / Hori Hakkani
 5] A 1538 H 1075(630)/1076(632) - Ae Charkhe Peer Tera Aalam
 Kharab Hoga / Tege Sitamse Bismil Aab Katilko Dhundate Hain.
 6] G 234 - R 666k/667k - Master Sageer
 Nikalenge Banke Kasid Seenese Aahe - Nale Bhimpalas
 Khush Rahen Wo Jo Hamen Ranjo Aalam Dete Hain - Bihag
 7] E 251 A-Immitation of Birds / B - Immitation of animals.
 8] No.812 Mr.Harihar c/w 504 from drama - Meetha Jahar

The records are in poor condition but are playable. Please put this list in your journal so that interested collector/member will contact me.

Thanking Ydu,
 Yours Sincerely,
 Sd/-
 [R.K.Ojha]

=====

LETTERS TO THE EDITOR

**From - Mr.Sharad A.Desai,A/19,Jayendra Bhuwan
 R.B.S.K.Bole Road,Dadar (W) Mumbai - 400 028**

Date:December 12,1995

Dear Sureshji,

The Programme by Mr.Amiya Chakravartiji viz.'Bengali music and it's influence on Hindi film songs ' presented on December 10 was wonderful. Please convey my congratulations to him.

I came to the conclusion from the programme that all the wellknown Bengali music directors of Hindi film Industry have not composed any Hindi song specially for Hindi films but whatever they have composed for Bengali films and become famous are straight away fixed in Hindi films with same tunes without putting any extra efforts.

We must appreciate the lyricists/poets of Hindi film songs who have written the song texts to fix in the previously composed readymade tunes. It was also a surprise to learn that Mr.Thakurdeasi has a large collection of Bengali records although his mother tounge is Marathi. Overall the programme was very good and interesting.

Sincerely Yours,
 Sd/-
 [Sharad A.Desai]

1 Husseywell Crescent,
Hayes,
Bromley,
Kent BR2 7LN
U.K.

22 May 1995

Mr Suresh Chandvankar,
Hon. Secretary,
S.I.R.C.

Dear Suresh

I enclose a draft for Rs 1,100, to make my total payment to the Society up to Rs 3,000.

After reading through the most welcome Vols. 15 and 16 of *The Record News* I have some observations, and also a number of questions.

re. The National Gramophone Manufacturing Co. Ltd.

Blue Rhythm: There was only one issue on this label.

BR-1001 What Is This Thing Called Love (Porter) Part I (JDG-101)
What Is This Thing Called Love Part II (JDG-102)

Recorded on August 4, 1953 at "British Modern Jazz" Concert at the Taj Mahal Hotel, Bombay - with Dave Usden (trumpet), Vic Feldman (vibraphone), Damian Robinson (piano), Pete Blannin (bass), Freddie Manton (drums).

The musicians, all British modern jazz musicians of some repute at that time, were members of dance bands playing at hotels of the Oberoi Group (as I recall). Usden, Feldman and Blannin were in a band led by Eddie Carroll, while Robinson and Manton were in a group led by Harry Parry, to the best of my recollection.

I assume that the matrix prefix "JDG" = Jhaveri-Dalal-Gazdar, who ran the magazine *Blue Rhythm* and promoted this concert. I believe that the venture did not make a profit.

There is no reference to National Gramophone on the label, but, on inspecting the disc, Michael Kinnear said that it was clearly a National production.

Electro-Voice (not Electro-Phone). I have one record on this label.

EV.791 HUGH BERT & HIS ORCHESTRA
Sentimental Journey - Fox Trot (Green, Brown, Homer) (with vocal chorus) (9048)
Please Don't Say No - Fox Trot (Sammy Fain, Ralph Freed) (From the film "Thrill of a Romance") (Vocal chorus -[label mutilated] Concessio) (9049)

The tunes suggest a recording date of sometime in 1945. The film "Thrill Of A Romance" was released that year. Are all **Electro-Voice** records of Western type music? The fact that this label was produced for the Regal Music Saloon (I assume that was adjacent to the Regal Cinema) suggests that they might have been.

re. Omkarnath Thakur.

I purchased in Nairobi in 1979 cassette versions of Columbia 33ECX 3252 and 33ECX 3303. These bore the same numbers and prefixes as the LP formats. The contents are as given in Michael Kinnear's *A Discography of Hindustani and Carnatic Music* for the LPs.

These are from a range of cassettes of both classical and film music produced, I suspect, by the record division of Sapra Studios, Nairobi using material issued by EMI (Pakistan), the Gramophone Co. of India, and, less usually, Polydor of India. The face of the cassette insert card is often a photograph of the appropriate LP sleeve. An exception seems to be 33ECX 3303 which is titled "Sangeet Martand" and which the illustration on p.48 of *The Record News* Vol. 16 shows was the title of 33ECX 3301.

It was my impression that these cassettes were produced under licence and were not pirated issues. Can anyone confirm this?

re. Viel-o-phone

Michael Kinnear's article on Singer Record, etc. refers to the collaboration between Valabhdas Runchordas and J.E. Hough Ltd. The association of Edison Bell Winner and Viel-o-phone is well documented, I think. However, what I now ask is to what extent did Viel-o-phone press Decca records in India? I have three records, F-3389, F-3600, F-3610, recorded in London in 1933 which have a similar label to the British releases with the addition of - "MANUFACTURED IN BOMBAY BY THE VIEL-O-PHONE Co.". The Decca Record Company bought Edison Bell at the beginning of 1933 which points to a logical Decca/Viel-o-phone connection

There was a later Indian series on the Decca label (M-2000 series) that came out in the 1940s and which equated to Brunswick issues in the U.K. These have the appearance of having been pressed by the Gramophone Company, although the label states only "MADE IN INDIA"

I wonder if the label Singer (Bantu Records), "Manufactured in England for Gallo (Pty) Ltd" of the late 1940s(?) has the same origins in Germany as the Singer label referred to by Michael? Some issues are labelled "Gallotone. Singer (Bantu Record)", "Made in England for Gallo (Africa) Ltd"

Miscellaneous queries:

1) Mention of the **SHAHENSHAH** record label in the piece upon Mahomed Hussain causes me to ask if the Gramophone Company ran separate numerical matrix series for labels such as this one and also, for example, for **MEGAPHONE**, **MAXITONE** and **MARWARI RECORD**? I notice that the matrix prefixes are the same as used for HMV.

2) I have the following test pressing - "TEST RECORD C.G.Co., Ltd.", i.e. Columbia

WEI-824-1

WEI-872-2

Take numbers are not shown on the record, only in pencil on the label. The only other pencilled information on the label is "Indian" with the rubber stamped date "1 May 1931". 824-1 is by a male vocalist, 872-2 by a female singer. Both with harmonium and tabla.

Can anyone identify for me the artists from just the matrix numbers?

3) Rex ME.7994 is of the following:

TAJ MAHAL - Foxtrot. Played by Crickett Smith and his Symphonians (STB-1)

CAN IT EVER BE - Waltz. Played by Jules Crean and his Quintette (STB-4)

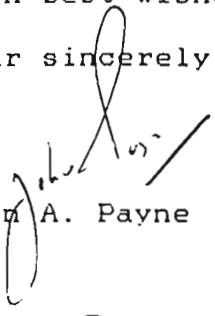
On both sides: Vocalist: Creighton Thompson
Words and Music by MENA SILAS
Recorded in Bombay

I know about Crickett Smith and his Symphonians, but I am intrigued at the prominence given on the label to Mena Silas who was, I was once told, a pianist and well known in Bombay in the 1930s. This suggests to me that the record was made to promote the composer's work. Can anyone advise upon this? Although Crickett Smith was playing at the Taj Mahal Hotel, the "Taj Mahal" of the first side is the tomb at Agra, so it is not a promotion for the hotel. And what are the missing matrices. STB-2 & 3? Incidentally, is Brian Silas who records piano solos of Indian film music, for example on SCI's "T Series", related to Mena Silas?

I appreciate that much of this may be outside the main interests of members of the SIRC but it is part of the recording history of India and if it is possible to include my letter in a future issue of The Record News, in the hope that someone can answer my queries, I would be most grateful.

With best wishes

Your sincerely,

John A. Payne

दी 'मारवाड़ी' रेकार्ड कम्पनी

जयपुर जोधपुर

CAUTION
"Copyright subsists in 'Marwari' records. Any unauthorized broadcasting, public performance, copying or re-recording of such records in any manner whatsoever, will constitute an infringement of copyright and is forbidden. Application for licenses should be addressed to Phonographic Performance (Eastern) Private Limited, Post Box No. 436, Calcutta-1."

THE "MARWARI" RECORD CO.
SOLE PROPRIETOR:
DURGA SINGH & SON

JAIPUR JODHPUR

C 469 K.A.P.

Details of the songs played on the occasion of the 'World Music Day' at Pune SIRC unit's listening session on October 1, 1995. This programme was held at the residence of Mr. V.R. Joshi, Hon Secretary, SIRC, Pune.

=====

RECORD COMPANY / CATALOGUE, MATRIX, COUPLING NUMBER / SONG TITLE
/ OTHER DETAILS LIKE RAGA, FILM, DRAMA, ARTIST, LYRIC, MUSIC ETC.

=====

- 1] HMV N 5911 / OC 4296 / Sanai Gat / Durga / Shankarrao Gaikwad
- 2] THE TWIN FT 5080 / OC 6223 / Sanai Gat / Bhimpalas / Baburao Devalankar
- 3] HMV N 15903 / OML 4685 / Flute Solo / Hindol Bahar / Syt. D. Amel
- 4] HMV N 5943 / OMH 2763 / Sitar Gat / Bageshwari Tritaal / Master Narayanrao Ambade of Baroda
- 5] COLUMBIA GE 8209 / CEI 42258 / Tuj Swapni Pahile Re Gopala / Lata Mangeshkar / Datta Davjekar
- 6] HMV N 5227 / OMD 193 / Jagi Aasara Prabhucha Khara / Patdeep / J.L. Ranade / S.A. Shukla
- 7] HMV N 5798 / OMC 1860 / Bhaj Man Brahma Sada Sukhdayi / Bhairvi / Master Manohar Barve
- 8] COLUMBIA GE 1975 / CEI 4770 / Jagatmen Jeevan Do Dinka (Bhajan) / Miss Gohar Karnataki (Bijapur)
- 9] HMV N 25254 / DJW 501 / Sursukh Khahni Tun Vimala / Vidyaharan / Pandit Suresh Haldankar
- 10] COLUMBIA GE 3982 / CEI 24212 / Bahut Din Nach Bhetalo / Saubhadra / S.G. Nevrekar
- 11] HMV N 25044 / OML 4848 / Chhali Jeeva Daivagati / Devmanoo / Chhota Gandharva
- 12] COLUMBIA GE 3403 / CEI 21327 / Me Gato Nachato Aanande / Dehuroad / Panditrao Nagarkar
- 13] COLUMBIA GE 18016 / CEI 28115 / Kaisi Bajai Shyam / Thumri / Rasoolan Bai
- 14] HMV N 79002 / OJP 438 / Oh Maina Na Jane Kya Ho Gaya / Parveen Kausar / Quatil / Inayat Hussain / Tufail Hoshiarpuri
- 15] HMV N 79013 / OJP 1093 / Pareshan Raat Sari Hai / Ishq-e-Laila / Iqbal Banoo / Safdar / Quateel Shifai
- 16] COLUMBIA GE 18038 / CEI 14547 / Na Socha Na Samjha Na Seekha / Gazal / Akhtari Faizabadi
- 17] REGAL RL 961 / CEI 24176 / Priyatam Aan Milo / Geet / C.H. Atma
- 18] HMV N 16763 / OMC 21152 / Aankhonmen Chupa Hai Mera Man / Geet / Jagmohan
- 19] COLUMBIA GE 23064 / CEI 61227 / Patthar Ki Tarah Ho Dil Jiska / Geet / Hemant Kumar
- 20] HMV N 6296 / OPH 618 / Japore Ram Nam Sukhdayi / Bhajan / K.C. Dey (Blind Singer)
- 21] HMV N 16644 / OMC 19475 / O Sanvli Matvali / Geet / Kamaldas Gupta
- 22] COLUMBIA VE 2504 / CEI 20241 / Piya Milanko Jana / Kapal Kundala / Pankaj Mullick
- 23] YOUNG INDIA DA 6414 / NG 5441 / Sambhal Ga Sambhal Ga / Vatsala Kumthekar / Shreedhar Parsekar / M.G. Rangnekar

- 24] HMV N 89080 / DJW 3461 / Sanvalya Vitthala / Suman Hemadi / Bhajan / Dashrath Pujari / R.N.Pawar
- 25] COLUMBIA GE 8269 / CEI 42408 / Umbarthyavari Maap Thevile / Bhavgeet / Saroj Velingkar
- 26] COLUMBIA GE 23387 / CEI 59652 / Vaikunthicha Rana / Bhajan / Kunda Bokil / Shreenivas Khale
- 27] HMV N 15084 / OML 2117 / Bol Sakhya Madhu Bol / Bhavgeet / Sanjivani Marathe
- 28] HMV P 13394 / 80-2101 / Man Harva Mori Re Chunariya / Gandhari / Narayanrao Vyas
- 29] COLUMBIA GE 3334 / CEI 19136 / Shyamsundar Re / Puriya / Master Krishnarao
- 30] HINDUSTAN H 793 / HSB 2388 / Phulavanki Gaingan Maika Na Maro / Jaunpuri / Faiyaz Khan
- 31] COLUMBIA GE 3177 / CEI 13348 / Masalat Pooch / Todi / Ramkrishnabuwa Vaze
- 32] ODEON SA 3086 / S 2553 / Aabke Sawan Ghar Aa Ja / Desh Thumri / Mrs.Heerabai Barodekar
- 33] COLUMBIA GE 1727 / WEI 6250 / Kananan Karat Mori Rar / Gandhari / Miss.Padmavati Shaligram
- 34] HMV N 36649 / DJW 603 / Nandke Chaila Dheet Langarva / Malkauns / Pandit D.V.Paluskar
- 35] HMV N 15859 / OMD 2262-2 / Koyalaya Bole ambua / Malkauns / Master Basavraj
- 36] HMV N 15858 / OMD 2238 / Preet Na Keejiye / Aasavari / Sawai Gandharva
- 37] HMV N 26000 / OML 25301 / Shree Giridhar Aage Nachungi / Bahar Teentaal / Prof.Vinayakrao Patwardhan
- 38] HMV P 804 / GC-8-12129 / Parai Mori Aankhiya Raja Hamse Na Bolo / Majjodin Khan
- 39] HMV P 13368 / 80-1053 / Itani Aaraj Mori Maan / Bhairvi / Prof.Krishnarao Tendulkar

SOCIETY OF INDIAN RECORD COLLECTORS (SIRC)

Opportunity to hear old Great Masters on Records. The following
Listening sessions are arranged by the Society.

On Sunday Nov. 5th 1995 of 16th Hrs. onwards.

To listen Mrs. Hirabai Badodkar on records on the occasion of her
6th death anniversary.

On Sunday Dec. 3rd 1995 at 16 hrs. onwards

To listen OMKARNATH THAKUR on Records on the occasion of
his 28th Death anniversary.

Venue for all the Programmas—Residence of Shri V. R. Joshi,
F/4 Kalpanamalt Society, Near, Bodygate, Aundh, Pune-411 007.

ENTRANCE FREE

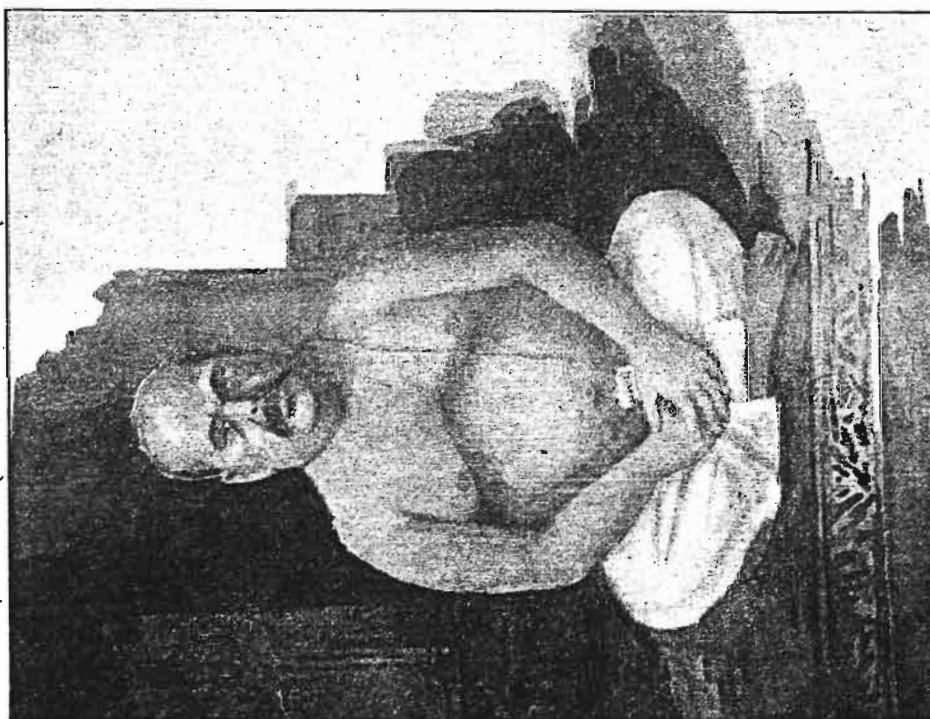
Many different pictures of -
Late Gayanacharya Pandit Ramkrishnabuwa Vaze

कै. रामकृष्णबुवा वझे

Pandit Ramkrishnabuwa Vaze, 1871-1945

PORTRAIT BY MR. P. J. KALE, MUMBAI

वझेबुवा महाराष्ट्र-टिम्स 19/11/1988 VAZEBOA

Gayanacharya Pandit Ramkrishnabuwa Vaze alias Vazebuwa

Born C.1871 in a village Ozare in Sawantwadi state (in Goa)
Died on May 5,1945 at Pune,Maharashtra.

He received training chiefly from Ustad Nissar Hussain Khan of Gwalior Gharana although he learnt from several other gurus and musicians from time to time in extremely diverse and difficult situations. After about twelve years he became expert vocalist and also violinist and sitar player.

His gayaki can now only be traced through -

- 1) His gramophone records (complete discography is published in this issue)
- 2) Sangeet Kala Prakash-Two volumes of art-music compositions.
- 3) The tunes he provided to Marathi music plays.
- 4) Music of his disciples -
Pt.Haribhau Ghangrekar,Pt.Shivrambuwa Vaze(son)
Pt.Gajananrao Joshi and Pt.Bhaskarbuwa Joshi.

Peculiarities of his music -

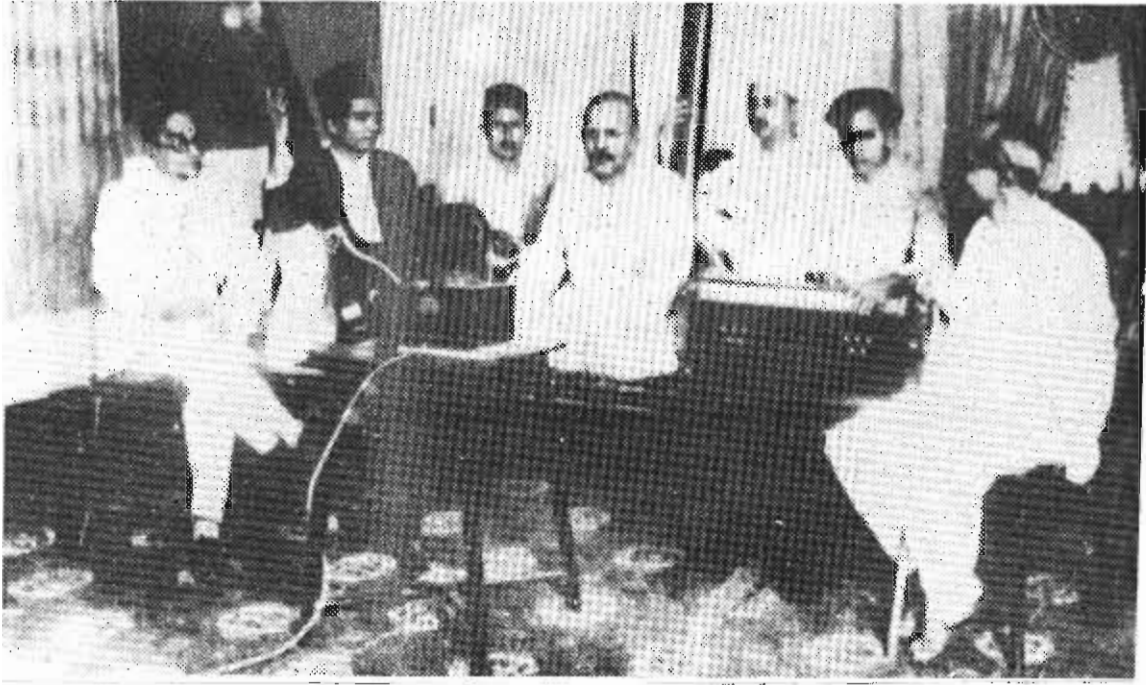
Vazebuwa knew many thumrees,dhrupads,bhajans etc.but his accent was on khayaal singing. He employed high fundamental pitch in his singing,probably due to his asthamatic condition. Also during his time due to the absence of microphones and sound amplifying devices the musician's first consideration was to reach audience and hence pitch and volume were of utmost importance.

There was no sustained note production in his music nor were there taan passages of any remarkable length. The phrase termination and the pronunciation of the words were characterised by an abruptness.

Vazebuwa employed teentaal and jhaptaal frequently. In his book of compositions [ref.1] there are 49 Teentaals and 40 Jhaptaals. He sang very often in jhaptaal and aadaa choutaal. The gramophone records of Khambavati,Khat,Miyan Malhar and Tilak Kamod employ jhaptaal.

The abruptness evident in his singing emphasises the active role of pause. He enunciated the words in the song text with surprising clarity,not generally found in vocalist of Hindustani music. In the bhajan 'Udho Karaman Ki Gati Nyari' or in 'Bal Bal Jainye' (Bhatiyaar) - the words were uttered with strength and deliberateness underlining his conviction that the words were the carriers of musical meaning. This also is seen in the singing of his disciples on Marathi stage viz.Keshavrao Bhosle,Bapurao Pendharkar and Deenanath Mangeshkar who regarded him as their Guru. Vazebuwa was closely associated with the dramatic companies.

Vazebuwa treated the words of a song text as sound patterns and that is why he frequently ignored uttering them fully. In

Vazebuwa recording for the gramophone company
-Note the microphone and the disc cutting
machinery in front of Vazebuwa.

From left - Mr. Shetty, Bapurao Pendharkar, Vinayakrao
Ghangrekar, Vazebuwa, Haribhau Ghangrekar, Ratan Pai
and B.V. Varerkar

डावीकडून : नानासाहेब चापेकर,
गायनाचार्य रामकृष्णबुवा वझे, बापूराव पेंढारकर,
मागील छायाचित्र : केशवराव भोसले.

From left -

Nanasaheb Chapekar, Late Gayanacharya Pandit Ramkrishnabuwa Vaze
Bapurao Pendharkar [framed photograph of Keshavrao Bhosle is seen
on the back drop]

his records of Khambavati, Khat, Bhatiyaar and Tilak-Kamod there are numerous instances where words are dismembered. These ragas were considered aprachalit (rare) when he was active. His rendering of Khat is an example of how a rare raga is structurally based on the deviations from many other known raags.

The general practice of the Hindustani musicians has been to introduce lengthy taans ranging over a span of two or three octaves. Vazebuwa believed in shorter passages and hence his taans do not appear to be an act of reeling off of palataas. His taan units are found to consist of four/five component notes uttered with remarkable energy - in places he seems to have gone out of tune. Also it is to be noted that his gramophone records have been cut at the age of seventy.

Looking back in time we find that the gramophone records which he has cut shall remain the permanent source of information. This issue, for the first time gives the scientific discography of his gramophone records. Excepting the article [ref.5] by Dr. Ashok D. Ranade no one has even attempted any analysis of his music that is available on these records. On the other hand gramophone company has never cared to reissue these records even after repeated requests.

Fortunately all these records are in a safe custody of several serious record collectors and they shall remain safe till the collector is alive. This year happens to be 125th birth year and he passed away fifty years ago. This is high time and proper occasion to reissue all his records for the posterity.

- Suresh Chandvankar

References

- 1] Sangeet Kala Prakash - By Pandit Ramkrishnaboa Vaze (1938)
Two volumes containing compositions in rare ragas. The preface of first volume contains an autobiographical account giving the glimpses into the musical world of his time both in learning and performing. (Marathi/Hindi)
 - 2] Astai - By Mr. Keshavrao Bhole, Mauj Prakashan, Mumbai (1962)
Pages 85-93 (Marathi)
 - 3] Thor Sangeetkar - By Prof. B.R. Deodhar, Akhil Bharatiya Gandharva Mahavidyalaya Mandal, Mumbai (1973) pages 110-118
- collection of articles from 'Sangeet Kala Vihar' (Marathi)
 - 4] Gomantakiya Sangeetkar - By Dr. N.R. Marulkar, Sadhana Press Pune (1976) pages 22-33. (Marathi)
 - 5] On Music and musicians of Hindoostan - By Dr. Ashok D. Ranade Promilla & Co. publishers, New Delhi (1984) pages 140-49.
 - 6] Sangeetatil Gharani aani Charitre - By Dr. Narayan Mangarulkar, Swarasampada Prakashan, Nagpur (1992)
pages 273-77 (Marathi)
 - 7] Pillars of Hindustani Music - By Prof. B.R. Deodhar, Popular Prakashan, Mumbai (1993) pages 122-32. ISBN 81-7154-555-6.
- Translation of the book at ref.2 by Mr. Ram Deshmukh
- ** Vazebuwa has also written several articles on music in Marathi magazines and newspapers from 1933-40.

MAGIC NOTES

Columbia

SPECIAL WESTERN INDIAN RECORDING

This Record (made by patented process) must not be sold below price fixed by patentees

५.S.S.
(WEI 2783) **GE 1532**

तराणा (मारवा)
(हिंदुस्तानी) (Speed 78)

SANGITACHARYA
RAMKRISHNA BOA VAZE

COLUMBIA GRAPHOPHONE CO. LTD, LONDON, E.C.1.

MAGIC NOTES

Columbia

SPECIAL WESTERN INDIAN RECORDING

This Record (made by patented process) must not be sold below price fixed by patentees

K.R.L.
(WEI 2759) **GE 1501**

बोलरे पपीयरा (मीया मल्हार)
(हिंदुस्तानी) (Speed 78)

SANGITACHARYA
RAMKRISHNA BOA VAZE

COLUMBIA GRAPHOPHONE CO. LTD, LONDON, E.C.1.

MAGIC NOTES

Columbia

SPECIAL WESTERN INDIAN RECORDING

This Record (made by patented process) must not be sold below price fixed by patentees

B
(WEI 2784) **GE 1554**

मेरे घर आज आवत श्याम-तिलंग दुमरी
(हिंदुस्तानी) (Speed 78)

SANGITACHARYA
RAMKRISHNA BOA VAZE

COLUMBIA GRAPHOPHONE CO. LTD, LONDON, E.C.1.

MAGIC NOTES

Columbia

SPECIAL WESTERN INDIAN RECORDING

This Record (made by patented process) must not be sold below price fixed by patentees

B
(WEI 2782) **GE 1554**

सखी मुख चंद्र छबी-खंभावती
(हिंदुस्तानी) (Speed 78)

SANGITACHARYA
RAMKRISHNA BOA VAZE

COLUMBIA GRAPHOPHONE CO. LTD, LONDON, E.C.1.

MAGIC NOTES

Columbia

SPECIAL WESTERN INDIAN RECORDING

This Record (made by patented process) must not be sold below price fixed by patentees

(WEI 2760) **GE 1501**

तोरथको सब करे (तिलक कामोद)
(हिंदुस्तानी) (Speed 78)

SANGITACHARYA
RAMKRISHNA BOA VAZE

COLUMBIA GRAPHOPHONE CO. LTD, LONDON, E.C.1.

MAGIC NOTES

Columbia

SPECIAL WESTERN INDIAN RECORDING

This Record (made by patented process) must not be sold below price fixed by patentees

(WEI 2779) **GE 1532**

डमरू डम डम बाजे (नट बिहाग)
(हिंदुस्तानी) (Speed 78)

SANGITACHARYA
RAMKRISHNA BOA VAZE

COLUMBIA GRAPHOPHONE CO. LTD, LONDON, E.C.1.

RAMKRISHNA BOA VAZE

[1871-1945]

Discography

Mr. Michael S. Kinnear, Australia

COLUMBIA	[78 rpm]	Columbia Graphophone Co., Ltd., Calcutta	
*	COLUMBIA	DUM DUM pressings	LIGHT GREEN label
Recordings taken at BOMBAY		by FRANK CHOWN	1932
Recorded at		the premises of S. Rose & Co., Rampart Row, Fort, Bombay	
wei2756	GE-1517	RAMKRISHNA BOA VAZE Hardum Maula Tero Nam - JAUNPURI c/w [wei-2757] .COLUMBIA GE 1517	[HINDUSTANI] Apr 1933
wei2757	GE-1517	RAMKRISHNA BOA VAZE Dara Dara Patana Balama - BHAIKAV-BAHAR c/w [wei-2756] .COLUMBIA GE 1517	[HINDUSTANI] Apr 1933
wei2758	GE-1540	RAMKRISHNA BOA VAZE Udho Karaman Ki Gat - BHAIKAV c/w [wei-2785] .COLUMBIA GE 1540	[HINDI] Jun 1933
wei2759	GE-1501	RAMKRISHNA BOA VAZE Tiratha Ko Sab Kare - TILAK KAMOD c/w [wei-2760] .COLUMBIA GE 1501	[HINDUSTANI] Feb 1933
wei2760	GE-1501	RAMKRISHNA BOA VAZE Bolre Papihara - MIYAN MALHAR c/w [wei-2759] .COLUMBIA GE 1501	[HINDUSTANI] Feb 1933

wei2761 to 2764	(Not traced)		

wei2765 to 2777	Recordings by BAI SHAMSHAD BAI - Delhi		

wei2778	(Not traced)		

wei2779	GE-1532	RAMKRISHNA BOA VAZE Damru Dam Dam Baje - NAT BIHAG c/w [wei-2783] .COLUMBIA GE 1532	[HINDUSTANI] Jun 1933
wei2780	GE-1759	RAMKRISHNA BOA VAZE Joban Ras Le Gai - GARA-BAGESHRI c/w [wei-2781] .COLUMBIA GE 1759	[HINDUSTANI] Sep 1935
wei2781	GE-1759	RAMKRISHNA BOA VAZE Har Har Shankara - BHAIKAV c/w [wei-2780] .COLUMBIA GE 1759	[HINDUSTANI] Sep 1935
wei2782	GE-1554	RAMKRISHNA BOA VAZE Sakhi Mukhachandra - KHAMBAVATI c/w [wei-2784] .COLUMBIA GE 1554	[MARATHI] Sep 1933
wei2783	GE-1532	RAMKRISHNA BOA VAZE Tarana - MARVA c/w [wei-2779] .COLUMBIA GE 1532	[HINDUSTANI] Jun 1933
wei2784	GE-1554	RAMKRISHNA BOA VAZE Mere Ghar Aaj - TILANG c/w [wei-2782] .COLUMBIA GE 1554	[HINDUSTANI] Sep 1933
wei2785	GE-1540	RAMKRISHNA BOA VAZE Bol Radhe - BARVA c/w [wei-2758] .COLUMBIA GE 1540	[HINDI] Jun 1933

रामकृष्णबुवा वझे

Recordings taken at BOMBAY by J.P. SEN 1939

Recorded at studios of The Gramophone Co., Ltd., Universal Building,
Sir Phirozeshah Mehta Road, Fort, Bombay

ceil3346	GE-3177	RAMKRISHNA BOA VAZE Vidyadhar Gungun - KHATRAG (KHAT-RAGA) c/w [cei-13348] .COLUMBIA GE 3177	[HINDUSTANI] Aug 1939
ceil3347	GE-3189	RAMKRISHNA BOA VAZE Bala Bala Jaiye - BHATTIYAR c/w [cei-13351] .COLUMBIA GE 3189	[HINDUSTANI] Feb 1940
ceil3348	GE-3177	RAMKRISHNA BOA VAZE Masalat Puchhaniya - TODI c/w [cei-13346] .COLUMBIA GE 3177	[HINDUSTANI] Aug 1933
ceil3349		(Rejected - details not known)	
ceil3350	GE-3182	RAMKRISHNA BOA VAZE Tarana - BRINDAVANI-SARANG c/w [cei-13352] .COLUMBIA GE 3182	[HINDUSTANI] Oct 1939
ceil3351	GE-3189	RAMKRISHNA BOA VAZE Prita Purani - KAFI-KANADA c/w [cei-13347] .COLUMBIA GE 3189	[HINDUSTANI] Feb 1940
ceil3352	GE-3182	RAMKRISHNA BOA VAZE Piya Nahin Aye - KHAMAJ c/w [cei-13350] .COLUMBIA GE 3182	[HINDUSTANI] Oct 1939

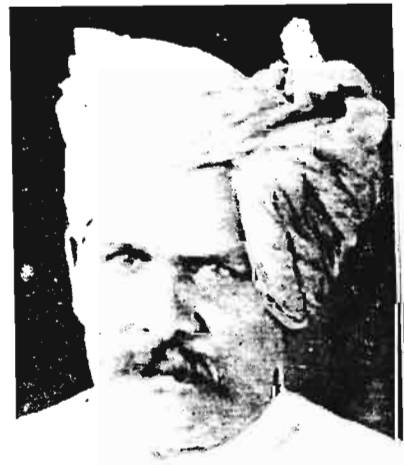
COLUMBIA

GE-1501	issued - February 1933	deleted - November 1949
GE-1517	issued - April 1933	deleted - March 1949
GE-1532	issued - June 1933	deleted - March 1949
GE-1540	issued - June 1933	deleted - March 1949
GE-1759	issued - February 1935	deleted - June 1962
GE-3177	issued - August 1939	deleted - March 1949
GE-3182	issued - October 1939	deleted - March 1949
GE-3189	issued - February 1940	deleted - March 1949

**Sangitacharya Ramkrishna संगीताचार्य रामकृष्ण
Boa Vaze. बुधा वझे**

पीछले माहमें आपकी एक रेकॉर्ड निकाली गई थी, और वो जनता को अति प्रिय हो चुकी है. क्यों नहो आखिर पुराने गवैये है इस वक्त बुधा साहबने खास जाफिरानी और महेनतसे तैयार करके रेकॉर्ड भरी है. रेकॉर्डमें एसी लज्जत व ताजभी आगई है के सुनतेही दीलतो क्या हरएक रंगरेषामें तरावत आ जाती है. सच पुछीये तो ऐसे रेकॉर्डों के बगर फोनोग्राफ बाजेका मकानमें रखना मुश्किल है. जरा देखीये तो सही क्या जादू भरा है "डार डार बातनपर कोयलीयां बोले"

No. GE 1517 } डार डार बातनपर (भैरव बहार)
नं. " १५१७ } हरदम मौला तेरो नाम (जीवन पुरी)

सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर, मुंबई (गोवा शाखा)

द्वारा: महाराष्ट्र परिचय केंद्र, दादा वैद्य रोड, पणजी-गोवा-४०३ ००१.

दूरध्वनी: (०८३२) २२५२४४.

दि. ११ जानेवारी १९९६.

प्रति,
श्री. सुरेश चांदवणकर, गानद सचिव,
सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर, मुंबई.

सप्रेम नमस्कार,
सोसायटीची शाखा १७ जानेवारी १९९५ रोजी स्थापन झाली. गेल्या वर्षाच्या काळात केलेल्या कार्यक्रमांचा आढावा या पत्रातून करूंक आहे.

दिनांक	कार्यक्रमा	ठिकाण
१. १७/१/९५	सोसायटीच्या शाखेची स्थापना	महाराष्ट्र परिचय केंद्र, पणजी
२. ३०/१/९५	'हिंदी चित्रपटसंगीतावर पाश्चात्य संगीताचा प्रभाव', सादरकर्ते: श्री. सुरेश चांदवणकर	पुंडलिकनगर, पर्वरी
३. ७/२/९५	'गाणी : गळ्यातली-मनातली', सादरकर्ते: श्री. प्रभाकर दातार	बोरी (शिरोडा)
४. २९/४/९५	'दीनानाथ मंगेशकर यांचे संगीत' सादरकर्ते: श्री. रा.वि. पागे	म. प. केंद्र, पणजी
५. २८ व २९ जुलै ९५	'वसंत देसाई यांच्या संगीत कारकिर्दीचा आढावा' (दोन भागात) सादरकर्ते: श्री. पागे	म. प. केंद्र, पणजी
६. २१/९/९५	'गल्हार के रंग', सादरकर्ते: श्री. पागे.	म. प. केंद्र, पणजी
७. ६/१/९६	वाद्यसंगीताच्या ध्वनीमुद्रिका (सतार) सादरकर्ते: श्री. रा. वि. पागे.	म. प. केंद्र, पणजी

वरील कार्यक्रमांपैकी शेवटचा वगळता सर्व कार्यक्रम ध्वनीमुद्रित केलेल्या संगीताचे होते. रेकॉर्ड प्लेअर व रेकॉर्ड्सच्या अभावी प्रत्यक्ष ध्वनीमुद्रिका ऐकविण्याचे कार्यक्रम करणे शक्य झाले नव्हते. तथापि, आता ही अडचण दूर झाली असून नव्या वर्षातील पहिला कार्यक्रम प्रत्यक्ष ध्वनीमुद्रिका ऐकविण्याचा करण्यात आला.

यापुढे प्रत्येक महिन्यात किमान एक कार्यक्रम करण्याचा मानस आहे. वरील कार्यक्रमांपैकी काही कार्यक्रमांची वृत्तपत्रातील कात्रणे सोबत जोडीत आहे. त्याचा व या अहवालाचा वापर शक्य झाल्यास 'रेकॉर्ड न्युज'च्या पुढील अंकात करावा. सोसायटीचे काम आता गोव्यात मूळ धरू लागले आहे. कळावे, ही विनंती. नववर्षाच्या शुभेच्छा.

रा. वि. पागे
(रा. वि. पागे)

सतीश लळीत
(सतीश लळीत)

Mangueshkar's rare recordings

HERALD NEWS SERVICE
PANJIM, APRIL 26 — In memory of late Master Dinanath Mangueshkar, noted Marathi actor-singer, a programme of his rare recordings and gramophone records of classical music will be held on April 29 at 4.30 p.m.

The programme is organised by Maharashtra Information Centre and will be held at the centre's office on Dada Vaidya Raod, Panjim.

The programme will be presented by R V Page, member of the Society of Indian Record Collectors, Bombay. Noted music-critic Malabarao Sardesai will grace the programme, as chief guest.

मास्टर दीनानाथांच्या उर्डासपक पणजे खाशेली कार्यायळ

पणजी, ता. २३ (म.प.क.) - गोयचे सुपूत आनी मराठी रंगभूमीचे गायक नट मा. दीनानाथ मंगेशकार हांच्या नेपनाच्या स्मृतिदिसा निमतान सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर आनी महाराष्ट्र परिचय केंद्र हांचे वतीन शनिवारा २९ एप्रिलाक एक खाशेली कार्यायळ घडोवन हाडले.

ही कार्यायळ दनपरा ३ बाराचेर महाराष्ट्र परिचय केंद्राच्या सभाघरांत जातली.

डॉ. शिरीषा लळीत

२०.४.९६

ध्वनिमुद्रिका ऐकविण्याचा कार्यक्रम ६ रोजी पणजीत

पणजी : सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर्स, मुंबई या संस्थेच्या गोवा शाखेतर्फे काही ध्वनिमुद्रिका ऐकविण्याचा कार्यक्रम शनिवार, दि. ६ जानेवारी रोजी सायंकाळी पाच ते सात या वेळेत आयोजिला आहे. हा कार्यक्रम महाराष्ट्र परिचय केंद्राच्या कार्यालयात होणार आहे.

ध्वनिमुद्रिकांचा (ग्रामोफोन रेकॉर्ड्स) संग्रह करणे, त्या जतन करणे व निवडक ध्वनिमुद्रिका ऐकविण्याचे कार्यक्रम करणे हे सोसायटीचे प्रमुख कार्य आहे. गोवा शाखेने आतापर्यंत ध्वनिमुद्रित संगीत ऐकविण्याचे कार्यक्रम केले. तथापि प्रत्यक्ष ध्वनिमुद्रिका ऐकविण्याचा हा पहिलाच कार्यक्रम आहे.

या कार्यक्रमात बाद्यसंगीत (सतार) हा विषय निवडण्यात आला असून त्यात तीन ध्वनिमुद्रिका ऐकविल्या जातील. 'वेस्ट मीट्स ईस्ट' (यहुदी मेन्सुहिन व पं. रविशंकर), 'ब्रिलियन्स ऑफ साऊंड' (उस्ताद विलायत खॉ) आणि 'रविशंकर

इन कंसर्ट' यांचा समावेश आहे.

'वेस्ट मीट्स ईस्ट' या ध्वनिमुद्रिकेत प्रसिध्द व्हायोलिनवादक यहुदी मेन्सुहिन व पंडीत रविशंकर यांची जुगलबंदी ऐकता येईल. उस्ताद विलायत खॉ यांच्या, 'ब्रिलियन्स ऑफ साऊंड' या ध्वनिमुद्रिकेत राग गारा आणि सिंधुपैरबीचा आस्वाद घेता येईल. त्यांना उस्ताद झाकिर हुसने यांची तबला साथ आहे. तिसरी ध्वनिमुद्रिका पं. रविशंकर यांच्या एका प्रत्यक्ष मैफिलीची असून ती १९ नोव्हेंबर ६१ रोजी अमेरिकेतील कॅलिफोर्निया विश्वविद्यापीठात आयोजित करण्यात आली होती. राग मधुवती आणि मिश्र मांड या रागांचा त्यात समावेश आहे.

मडगाव येथील संगीतप्रेमी डॉ. नरसिंह नायक यांनी त्यांच्या वैयक्तिक संग्रहातील ध्वनिमुद्रिका सोसायटीच्या गोवा शाखेला भेट म्हणून दिल्या असून वरील तिन्ही ध्वनिमुद्रिका त्यापैकीच आहेत. तसेच, पर्वरी येथील श्री. पांडुरंग मराठे यांनी त्यांचा ग्रामोफोन प्लेअर दिली असून त्यावर या रेकॉर्ड्स ऐकविल्या जातील. सोसायटी या दोन्ही दानधुरांचे आप्पार याद्वारे ब्यक्त करित आहे.

ध्वनिमुद्रिका ऐकविण्याचे अशा प्रकारचे कार्यक्रम यामुळे नियमित करण्याचा सोसायटीचे मानस आहे. दि. ६ रोजीच्या कार्यक्रमास रसिकांनी बहुसंख्येने उपस्थित रहावे, असे आवाहन सोसायटीचे ज्येष्ठ सदस्य श्री. आर. व्ही. पागे व महाराष्ट्र परिचय केंद्राचे प्रमुख श्री. सतीश लळीत यांनी या पत्रकाद्वारे केले आहे.

भक्तीसंगीतावर आधारित कार्यक्रम करणार : पागे

'पणजी, दि. ११ (वार्ताहर) : संत ज्ञानेश्वर समाधी सप्तशब्दीनिमित्त भक्तीसंगीताचा आजवरचा प्रवास कसा झाला, याचा आढावा घेणारा कार्यक्रम अत्यंत दुर्मिळ अशा ध्वनीमुद्रित संगीताच्या आधारे आपण लवकरच करणार आहोत अशी घोषणा सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर्स, मुंबईचे सदस्य रा. वि. पागे यांनी येथे केले.

सोसायटीची गोवा शाखा आणि महाराष्ट्र परिचय केंद्र यांच्या संयुक्त विद्यमाने ध्वनीमुद्रिका ऐकण्याचा कार्यक्रम नुकताच महाराष्ट्र परिचय केंद्राच्या कार्यालयात झाला. त्यावेळी श्री. पागे बोलत होते. या कार्यक्रमासाठी 'सतार' हा विषय निवडण्यात आला होता. त्यानुसार, पंडित रविशंकर, उस्ताद विलायत खॉ. व यहुदी मेन्सुहिन (जुगलबंदी) या ध्वनीमुद्रिका ऐकविण्यात आल्या. श्री. पागे यांच्या संग्रहातील काही दुर्मिळ ध्वनीमुद्रित संगीतही यावेळी रसिकांना ऐकविण्यात आले.

या कार्यक्रमानंतर बोलताना श्री. पागे

म्हणाले की, यंदाचे बर्ष संत ज्ञानेश्वरांचे समाधी सप्तशताब्दी वर्ष आहे. त्यानिमित्त वेदकाळापासून आतापर्यंत भक्ती संगीताचा प्रवास कसा झाला, याचा आढावा घेणारा कार्यक्रम आपण लवकरच सादर करणार आहोत. कार्यक्रमाच्या सुरुवातीस महाराष्ट्र परिचय केंद्राचे प्रमुख श्री. सतीश लळीत यांनी प्रास्ताविकात उपक्रमाची माहिती दिली. सोसायटीच्या गोवा शाखेला ध्वनीमुद्रिका देणारे डॉ. नरसिंह नायक (मडगाव) व ग्रामोफोन प्लेअर देणारे श्री. पांडुरंग मराठे (पर्वरी) यांचे त्यांनी आभार मानले. सोसायटीतर्फे पुढील कार्यक्रमाची घोषणा लवकरच केली जाणार आहे.

३ सुनारान्त - दि. २६/७/९५

वसंत देसायांच्या संगिताचेर आदारिल्ली खाशेली कार्यावळ

पणजी, ता. २५ (म.प.के.) ज्येश्ठ संगीतकार स. वसंत देसाय हांच्या संगीत क्षेत्रांतले कारकिर्दीविशींची एक विशेष कार्यावळ ता. २८ आनी २९ जुलय दिसा सांजे ५.३० वरांचे आयोजित केल्या.

सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर्सचे वांगडी श्री. रा. वि. पागे ही कार्यावळ दोन भागांनी सादर करतले. महाराष्ट्र परिचय केंद्राचे कचेरेंत ही कार्यावळ जातली.

मराठी संगीतसृष्टींत स. वसंत देसाय हांचें योगदान खूबच आसा. गाजिल्ल्या नामनेच्या कितलेशाच चित्रपटांक तांणी

संगीत दिल्लें. तशेच तांणी कितलीशींच चित्रपटां भायर गितांय संगीतबध्द केल्यांत. ते स्वता उत्कृश्ट गायक आसात. तांच्या ह्या विंगड विंगड पैलूंची म्हायती दिवपी हे कार्यावळींत स. देसाय हांणी संगीतबध्द केल्ली चित्रपटांतली आनी हेर गितां, स. देसाय हांणी स्वता गायिल्ली गितां, तांच्यो ध्वनिमुद्रिका आयकूंक दितले. आनी ताचेर विवेचन करतले.

संगीत रसिक आनी जाणकारांनी हे दोनय कार्यावळींक हाजीर रावपाचे आवाहन सादरकर्ते श्री. रा. वि. पागे आनी महाराष्ट्र परिचय केंद्राचे श्री. सतीश लळीत हांणी केलां.

३ राष्ट्रमत दि. २६/७/९५

संगीतकार कै. वसंत देसाई यांच्या ध्वनिमुद्रित संगिताचा कार्यक्रम

पणजी, दि. २५ (म.प.के.) - ज्येश्ठ संगीतकार कै. वसंत देसाई यांच्या संगीत क्षेत्रातील कारकिर्दीबाबतचा एक विशेष कार्यक्रम दि. २८ व २९ जुलै रोजी सायंकाळी साडेपाच वाजता आयोजित करपांत आला आहे. 'सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर्स' चे सदस्य श्री. रा. वि. पागे हा कार्यक्रम दोन भागांत सादर करणार आहेत. महाराष्ट्र परिचय केंद्राच्या कार्यालयात हा कार्यक्रम होईल.

मराठी संगीतसृष्टींत कै. वसंत देसाई यांचे योगदान भरीव असे आहे. गाजलेल्या किर्येक चित्रपटांना त्यांनी संगीत दिले आहे. त्याशिवाय, अनेक गैरफिल्मी गीतेही त्यांनी संगीतबध्द केली. ते स्वता उत्कृश्ट गायक होते. त्यांच्या या विविध पैलूंची माहिती देणाऱ्या या कार्यक्रमांत कै. देसाई यांनी संगीतबध्द केलेली

चित्रपटांतली व इतर गाणी, कै. देसाई यांनी स्वता गायिलेली गाणी यांच्या ध्वनिमुद्रिका एकविल्या जाताल व त्यावर विवेचनही केले जाईल. संगीत रसिक व जाणकारांनी या दोन्ही कार्यक्रमांना उपस्थित राहण्याचे आवाहन सादरकर्ते श्री. रा. वि. पागे व महाराष्ट्र परिचय केंद्राचे प्रमुख श्री. सतीश लळीत यांनी केले आहे.

SIRC NEWS FROM NANDED -

In 1995 SIRC, Nanded presented following programmes -

[i] On 19th March, 1995 a listening session was organised to celebrate 75th birthday of Mr. P.L. Deshpande. Following songs were played -

Film (Year) / Sung by / Song title / Lyric

- 1] Marathi film - Manache Paan (1949) / Vasant Rao Deshpande and Manik Varma / Mi Tumchi Jahale Jivalaga / G.D. Madgulkar
- 2] Marathi film - Navra Bayko (1950) / Vasant Rao Deshpande / Majhya Kombadyachi Shaan / G.D. Madgulkar
- 3] Marathi film - Dev Pavla (1950) / Manik Varma / Kabirache Vinato Shele / G.D. Madgulkar
- 4] Bhavgeet (1951) / Jyotsna Bhole / Majhiya Mahera Ja / Raja Badhe
- 5] Marathi film - Devbappa (1953) / Asha Bhosle / Karu Det Shringar / G.D. Madgulkar
- 6] Marathi film - Devbappa (1953) / Asha Bhosle / Naach Re Mora / G.D. Madgulkar
- 7] Bhavgeet (1951) / Manik Varma / Hasale Mani Chandane / Raja Badhe
- 8] Bhavgeet (1969) / Jitendra Abhisheki / Shabdavachun Kalale Sare / Mangesh Padgaonkar
- 9] Marathi film - Gulacha Ganpati (1953) / Bhimsen Joshi / Indrayani Kaathi / G.D. Madgulkar

[ii] On 1st May, 1995 a listening session was organised to celebrate 75th birthday of musician Naushad and the following songs were played -

Film (Year) / Sung by / Song title / Lyric

- 1] Sharada (1942) / Suraiyya / Panchija Peeche Raho / D.N. Madhok
- 2] Namaste (1943) / Parul Ghosh / Aaye Bhi Wo Gaye Bhi Wo / D.N. Madhok
- 3] Ratan (1944) / Joharabai / Aankhiya Milake / D.N. Madhok
- 4] Ratan (1944) / Ammerbai Karnataki / Milke Bichad Gayi Aankhiya / D.N. Madhok
- 5] Anmol Ghadi (1946) / Noorjahan and Surendra / Aavaj De Kahan Hai / Tanveer Naqvi
- 6] Shahjahan (1946) / K.L. Saigal / Chaha Barbad Karegi Hamen / Qumar Barabankvi
- 7] Dard (1947) / Umadevi / Afsana Likh Rahi Hun / Shakeel Badayuni
- 8] Mela (1948) / Mohammad Rafi / Ye Jindagike Mele / Shakeel Badayuni
- 9] Dulari (1949) / Lata Mangeshkar / Taqdeer Jagake Aayi Hun / Shakeel Badayuni
- 10] Andaz (1949) / Mukesh / Ham Aaj Kahin Dil Kho Baithe / Majrooh Sultanpuri

- 11] Dillagi (1949) / Suraiyya and Shyamkumar / Tu Mera Chand Main Teri Chandani / Shakeel Badayuni
- 12] Babul (1950) / Shamshad Begum and Talat Mahmood / Duniya Badal Gayi / Shakeel Badayuni
- 13] Aan (1952) / Lata Mangeshkar and Chorus / Aaj Mere Manmen Sakhi / Shakeel Badayuni
- 14] Baiju Bavara (1952) / Lata Mangeshkar / Mohe Bhul Gaye Sanvariya / Shakeel Badayuni
- 15] Udan Khatola (1955) / Lata Mangeshkar / Hale Dil Mein Kya Kahun / Shakeel Badayuni
- 16] Mother India (1957) / Lata Mangeshkar, Mohammad Rafi and Chorus / Matvala Jiya Dole Piya / Shakeel Badayuni
- 17] Mughal-e-Azam (1960) / Lata Mangeshkar / Mohabbatki Jhuti Kahanipe Roye / Shakeel Badayuni
- 18] Dil Diya Dard Liya (1966) / Asha Bhosle / Hay Hay Rasiya Tu Bada Bedardi / Shakeel Badayuni
- 19] Sangharsh (1968) / Lata Mangeshkar / Mere Paas Aao Nazar To Milao / Shakeel Badayuni

=====
 [iii] On 11th May, 1995 a listening session was organised to celebrate 80th birthday of Lyricist Pradeep and the following songs were played -

Film (Year) / Sung by / Song title / Composer

- 1] Kangan (1939) / Ashokkumar and Leela Chitnis / Radha Radha Pyari Radha / Saraswatidevi and Ramchandra Pal
- 2] Bandhan (1940) / Ashokkumar, Leela Chitnis and Chorus / Chal Chal Re Naujawan / Ramchandra Pal
- 3] Bandhan (1940) / Pradeep / Piyu Piyu Bol / Saraswatidevi
- 4] Punarmilan (1940) / Snehaprabha Pradhan / Nacho Nacho Pyare Manke Mor / Ramchandra Pal
- 5] Jhoola (1941) / Ashokkumar, Arunkumar and Rahamatbanoo / Aaj Mausam Salonare / Saraswatidevi
- 6] Kismat (1943) / Arunkumar and Ameerbai / Dheere Dheere Aare Badal / Anil Biswas
- 7] Kismat (1943) / Ameerbai and Chorus / Dur Hato Ae Duniyavalo Anil Biswas
- 8] Girls School (1949) / Lata Mangeshkar / Tumhi Kaho Mera Man / Anil Biswas and C. Ramchandra
- 9] Mashal (1950) / Manna Dey and Chorus / Upar Gagan Vishal / S.D. Burman
- 10] Nastik (1954) / Lata Mangeshkar / Hone Laga Hai Mujhpe Jawanika / C. Ramchandra
- 11] Jagruti (1954) / Pradeep and Chorus / Aao Bachho Tumhe Dikhaye / Hemantkumar
- 12] Talak (1958) / Asha Bhosle and Manna Dey / Mere Jeevanmen Kiran Banke / C. Ramchandra
- 13] School Master (1959) / Lata Mangeshkar and Talat Mahmood / O dildar Bolo Ekbar / Vasant Desai
- 14] Aanchal (1960) / Asha Bhosle and Mahendra Kapoor / Ga Rahi Hai Jindagi / C. Ramchandra
- 15] Amar Rahen Ye Pyar (1961) / Pradeep / Aajke Insanko Ye Kya Ho Gaya / C. Ramchandra

- 16] Sambandh (1969) / Mukesh and chorus / Chal Akela Chal Akela / O.P.Naiyyar
 17] Jay Santoshi Ma (1975) / Pradeep and chorus / Yahan Wahan Jahan Tahan / C.Arjun
 18] Private song (1963) / Lata Mangeshkar / Ae Mere Vatanke Logo / C.Ramchandra

=====
 [iv] On 27th August,1995 a listening session was organised to celebrate 75th birthday of Pandit Ravishankar and the following songs / records were played -

Film (Year) / Sung by / Song title / Composer

- 1] Sitar Vadan - Raga Bhatiyar,Nat Bhairav
 2] Anuradha (1960) / Lata Mangeshkar / Kaise Din Beete / Shailendra
 3] Sitar Vadan - Raga Puriya Kalyan,Bangla Kirtan
 4] Anuradha (1960) / Lata Mangeshkar / Jane Kaise Sapnomen / Shailendra
 5] Anuradha (1960) / Lata Mangeshkar / Hayere Wo Din Kyon Na Aaye / Shailendra
 6] Sitar and Sarod Jugalbandi - with Ali Akbar Khan
 7] Godan (1963) / Mohammad Rafi and Chorus / Hori Khelat Nandlal / Aanjan
 1] Sitar Vadan - Raga Rasiya,Sindh Bhairvi
 2] Anuradha (1960) / Lata Mangeshkar / Sanvare Sanvare / Shailendra

=====
 [v] On 29th August,1995 a listening session was organised to celebrate 75th birthday of Manna Dey and the following songs / records were played -

Film (Year) / Sung by / Song title / Lyric / Composer

- 1] Seema (1955) / Manna Dey and chorus / Tu Pyarka Sagar Hai / Shailendra / Shankar Jaikishan
 2] Toofan aur Diya (1956) / Manna Dey and chorus / Nirbalse Ladai Balwanki / Bharat Vyas / Vasant Desai
 3] Ek Phool Do Mali (1969) / Manna Dey / Tujhe Suraj Kahun Ya Chanda / Prem Dhavan / Ravi
 4] Chori Chori (1956) / Lata Mangeshkar and Manna Dey / Aaja Sanam Madhur Chandani Men Hum / Shailendra / Shankar Jaikishan
 5] Mashal (1950) / Manna Dey and chorus / Upar Gagan Vishal / Pradeep / S.D.Burman
 6] Do Bigha Jamin (1953) / Manna Dey Lata Mangeshkar and chorus / Dharti Kahe Pukarke / Shailendra / Salil Chowdhary
 7] Teesari Kasam (1966) / Manna Dey and chorus / Chalal Musafir Mohaliyare / Shailendra / Shankar Jaikishan
 8] Safar (1970) / Manna Dey and chorus / Nadiya Chale Chale Re Dhara / Indivar / Kalyanji Anandji
 9] Barsat Ki Raat (1970) / Manna Dey,Asha Bhosle,S.D.Batish,Sudha Malhotra and chorus / Na To Karvan Ki Talash Hai - (part 1) / Sahir / Roshan

- 10] Jhanak Jhanak Payal Baje (1955) / Manna Dey / Nritya Riyaz (part 1) / Deevan Sharar / Vasant Desai
- 11] Meri Surat Teri Aankhe (1963) / Manna Dey / Poocho Na Kaise Maine Rain Bitayi / Shailendra / S.D.Burman
- 12] Dekh Kabira Roya (1957) / Manna Dey / Kaun Aaya Mere Manke Dware / Rajendra Krishna / Madan Mohan
- 13] Boot Polish (1954) / Manna Dey and chorus / Lapak Jhapak Tu Aari Badarava / Hasarat Jaipuri / Shankar Jaikishan
- 14] Basant Bahar (1956) / Bhimsen Joshi and Manna Dey / Ketki Gulab Juhi / Shailendra / Shankar Jaikishan
- 15] Ramrajya (1943) / Manna Dey / Tyagmayi Tu Gayi / Ramesh Gupta / Shankarrao Vyas

=====
 [vi] On 18th November,1995 a listening session was organised to pay tribute to late musician Sajjad Hussain and the following songs / records composed by him were played -

Film (Year) / Sung by / Song title / Lyric

- 1] Dost (1944) / Noorjahan / Badnam Mohabbat Kaun Kare / Shams Lakhnavi
- 2] 1857 (1946) / Suraiyya and Surendra / Teri Najarmen Main Rahun / Shevan Rizvi
- 3] Rooplekha (1949) / Mohammad Rafi / Teer Pe Teer Khaye Ja / Qumar Barabankvi
- 4] Khel (1950) / Meena Kapoor / Tod Gaye Haye / Shams Ajimabadi
- 5] Khel (1950) / Lata Mangeshkar / Bhul Ja Aye Dil / Shams Ajimabadi
- 6] Khel (1950) / G.M.Durani / Hamen Aab Ye Jeena / Behjad Lakhnavi
- 7] Sainyya (1951) / Lata Mangeshkar / Kismatmen Khushika Naam Nahin / Rajendra Krishna
- 8] Halchal (1951) / Lata Mangeshkar / Aaj Mere Nasibne / Qumar Barabankvi
- 9] Sangdil (1952) / Talat mahmood / Ye Hava Ye Raat Ye Chandani / Rajendra Krishna
- 10] Sangdil (1952) / Lata Mangeshkar and Talat Mahmood / Wo To chale Gaye Ae Dil / Rajendra Krishna
- 11] Sangdil (1952) / Lata Mangeshkar and Talat Mahmood / Dil Men Sama Gaye sajan / Rajendra Krishna
- 12] Sangdil (1952) / Talat Mahmood / Kahan Ho Kahan Mere Jeevan Sahare / Rajendra Krishna
- 13] Rukhsana (1955) / Asha Bhosle / Tere Jahanse Chal Diye / Qumar Barabankvi
- 14] Rukhsana (1955) / Lata Mangeshkar / Tera Dard Dilmen Basa Liya / Qumar Barabankvi
- 15] Rustom Sohrab (1963) / Suraiyya / Ye Kaisi Ajab Dastan Ho Gayi / Kamar Jalalabadi
- 16] Rustom Sohrab (1963) / Mohammad Rafi, Manna Dey, Sadat Khan and chorus / Phir Tumhari Yaad Aayi / Kamar Jalalabadi

=====
 - MR.P.T.SHASTRI,32,'Chaitanya',Bhagyanagar,Nanded - 431 602
 Mr.Shastris is the President of SIRC - Nanded unit.

Note on the Role of AIR Archives for the preservation and propagation of classical music.

1] AIR and Gramophone Records -

In India - Radio broadcasting commenced around 1925 whereas gramophone records were produced since 1902. By about 1940 there were large number of broadcasting stations which were broadcasting music in addition to regular programmes. The recorded music was mainly from 78's or recorded on specially made 24" diameter 'radio' records. This continued until about 1960 and radio stations was the major user/customer of the records produced by gramophone companies.

By about 1960's LP/EP records appeared in market and radio began to use them. Even today majority of the stations rely on gramophone records.

By about 1980/85 production of records has stopped totally.

Questions : What has happened with the storehouses of the records at the radio stations ? Is there is AIR archives of these records ? Are the records players in working conditions ? What about repairs, maintainance and spare parts of these machines ?

2] AIR and audio cassettes / Compact Discs -

In about 1970's audio cassettes appeared in market and now CD's will replace them soon. Is AIR prepared for these changes in terms of the purchasing machines / CD's, cassettes etc.? Many times a song is not played/broadcast simply because it is not available on records. Is it true ? With these new technological demands will the records/gramophones be discarded and thrown out ?

3] AIR and historical archival material -

Is AIR aware of -

a] Release of about twenty audio cassettes by HMV under the banner of 'Chairman's choice' in which several old masters 78's have been reissued on cassettes/CD's. If yes how many stations have broadcast these items ?

b] Collection of live programmes classical music of about 3000 hours by Akhil Bharatiya Gandharva Mahavidyalaya, Miraj and commercially released cassettes of Sawai Gandharve Sammelan by Alurkar Co. Pune. If yes, is it possible to broadcast some of the items from these sources.

c] Formation of 'Society of Indian Record Collectors' in Mumbai from last five years and that some of its members are willing to donate 78's from their collection to AIR ?

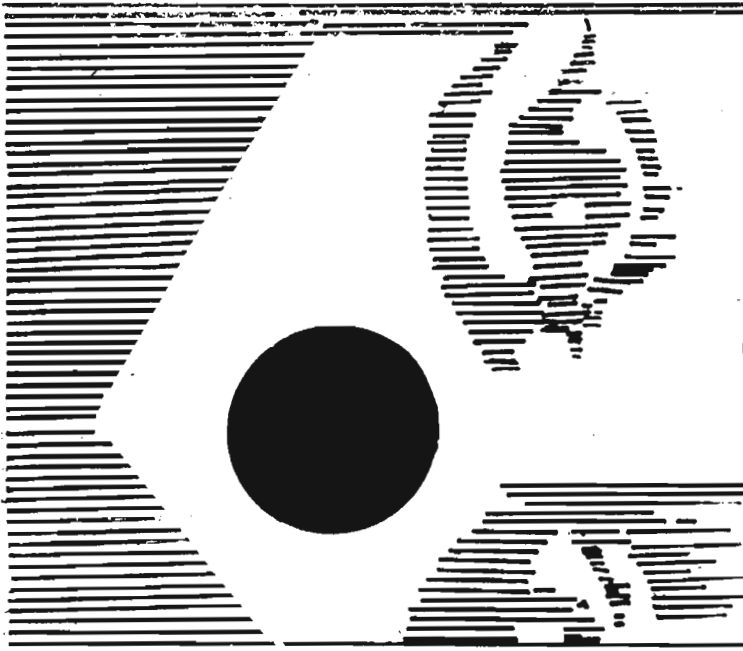
- Suresh Chandvankar
Hon. Secretary

सौभाग्यती ऑफ इंडियन
बेकार्ड कलेक्टर्स डाकवा सोलापूर
सादर कवीत आहे.

कृत्री जीवनाच्या विविध पैलूवरील व
विन्मयीच्या मनातील भावनिक आंदोलनांचा
वेध घेणाऱ्या अक्कल मनाठमोळ्या
गीतांचा आगळा कार्यक्रम

अरि रत्नसुधार संस्कार

- ब्रविवाच दि २७ ऑगस्ट १९९५ • आर्थ. ६.००
- सेवान्मद्वेन प्रहाला, अम्मागृह, सोलापूर
अगव्याने यात्रे ही विनंती
मोहनसोहनी • जयंत लॉकेससकल • अहोिक थोबडे

“दृश्ये पाण्डे
नयने पाणी
जन्मजन्मीय कहानी

शुभं भवतु

SIRC NEWS FROM SOLAPUR

During the period of this report viz. July-December 1995 we presented following programmes -

[i] On 2nd July a programme 'Raga Bageshree' on gramophone records was presented in collaboration with 'Sangeet Sabha'. Miss Sangeeta Gharpure compered the programme. The songs played were -

ARTISTS / TYPE,STYLE / OTHER DETAILS / SOURCE
=====

- 1] Prof.Deodhar's Indian Orchestra / Instrumental orchestra / HMV P 17581
- 2] Bismillah Khan / Shehanai / LP REGAL D/ELRZ 4
- 3] Pt.Vinayakbuwa Patwardhan / lesson on Bageshree / Cassete
- 4] Miss Susheela Tembe / Chala Chala Mathurela / Jay Bharat SJ 4021 (78 rpm)
- 5] Ustad Abdul Halim Jaffar Khan / Sitar / COLUMBIA GE 23938
- 6] Kishori Amonkar / Aaj Sahiyo Na Jay / HMV ECSD 2702
- 7] Prabhakar Karekar / Bahut Din Nach Bhetalo / HMV PSLP 1371
- 8] Bal Gandharva / Aata Raag Dei Mana / HMV P 5053
- 9] Gulam Mustafa Khan / Piharava Garva Lago / HMV ECN 2471
- 10] Prabhudeo Sardar / Dhaval Laukika / Cassette
- 11] Ali Akbar Khan / Sarod / HMV N 92579
- 12] Pt.Jasraj / Balmohan Dou Karat / HMV ECSD 2817
- 13] Smt.Veena Sahastrabudhhe / Tarana / Cassette
- 14] Hariprasad Chaurasia / Flute / HMV ECSD 2733
- 15] Kumar Gandharva / Tana Dere Na / HMV ECLP 2284
- 16] Dhanu Vaje Ghun Ghuna / Lata Mangeshkar / Cassette
- 17] Radha Na Bole Na Bole / Lata Mangeshkar (Film:Azad)
- 18] Jag Darde Ishk Jag / Lata Mangeshkar (Film:Anarkali)

[ii] On 27th August a programme 'Aare Sansaar Sansaar' based on Marathi songs from Bhoopali to Angai was presented by Mrs.Jayashree Thobde and Mrs.Nabha Raleraskar. The songs selected were representing the feelings of traditional Indian woman. The songs played were -

RECORD COMPANY / MATRIX,COUPLING NUMBER / SONG TITLE / DETAILS LIKE FILM,SINGER,LYRIC,COMPOSER ETC.
=====

- 1] HMV N 62361 / Uth Mukunda Sarali Raat / Saptapadi / Suman Kalyanpur / Madhusudan Kalelkar / Gajanan and Dwarkanath
- 2] Cassette / Olakh Pahili Gali Hasate / Asha Bhosle / P.Savlaram / Vasant Prabhu
- 3] COLUMBIA GE 8453 / Hansale Ga Bai Hansale / Lata Mangeshkar / P.Savlaram / Vasant Prabhu
- 4] Cassette / Lek Ladki Ya Gharchi / Kanyadan / Lata Mangeshkar / P.Savlaram / Vasant Prabhu
- 5] Cassette / Nakhanakhavar Rang Bhara / G.D.Madgulkar / Sudheer Phadke
- 6] COLUMBIA GE 8269 / Maitrinino Sangu Naka Nav Ghyayala / Saroj Velingkar / Manmohan Natu

- 7] Cassette / Aali Hasat Pahili Raat / Shikaleli Bayko / Lata Mangeshkar / P.Savlaram / Vasant Prabhu
- 8] HMV N 25169 / Majhiya Mahera Ja / Jyotsna Bhole / Raja Badhe / P.L.Deshpande
- 9] Cassette / Bhetal Kan Koni Majhya / Usha Vagh
- 10] Cassette / Ram Puse Janakila / Rangpanchami / Asha Bhosle and chorus / G.D.Madgulkar / Ram Kadam
- 11] ODEON / SA 3053 / Majha Raja / Durgabai Khote / M.G.Rangnekar
- 12] HMV N 45012 / Bala Jo Jo Re / Asha Bhosle / Bala Jo Jo Re G.D.Madgulkar / Vasant Pawar
- 13] Cassette / Kunihi Pay Naka Vajvu / Malti Pande / Gajanan Watve
- 14] COLUMBIA GE 23287 / Gharat Hasare Taare Aasata / Lata Mangeshkar / D.V.Keskar / Vasant Prbhu
- 15] COLUMBIA GE 8615 / Krishna Milali Koyanela / Lata Mangeshkar / P.Sanvlaram / Vasant Prabhu
- 16] Cassette / Tinhi Sanja Sakhe Milalya / Lata Mangeshkar / B.R.Tambe / Hridaynath Mangeshkar
- 17] Cassette / Man Vadhal Vadhal / Manini / Asha Bhosle / Bahinabai / Vasant Pawar
- 18] HMV ECLP 7410 / Nilya Aabhali Katarveli / Mohityanchi Manjula / Lata Mangeshkar / Jagadish Khebudkar / Anandghan
- 19] Cassette / Te Majhe Ghar / Postatli Mulgi / Asha Bhosle / G.D.Madgulkar / Sudheer Phadke

=====
 [iii] On 1st October a programme 'Aapni Kahani Chod Ja' based on the songs composed by composer Salil Chowdhury was prepared and presented by Nikhil Raleraskar and the songs played were -

RECORD COMPANY / CATALOGUE NUMBER / SONG TITLE / DETAILS LIKE FILM, SINGER, LYRIC, ETC.

- 1] ANGEL 3AEX-5206 / Dharti Kahe Pukarke / Do Bigha Jamin / Lata Mangeshkar, Manna Dey and chorus / Shailendra
- 2] HMV ECLP 5889 / Halke Halke Chalo Sanvare / Tangawali / Lata Mangeshkar and Hemantkumar / Prem Dhavan
- 3] ANGEL 3AEX-5224 / Raatne Kya Kya Khwab Dikhaye / Ek Gaonki Kahani / Talat Mahmood / Shailendra
- 4] Cassette / Chotasa Ghar Hoga (Malayalam)
- 5] Cassette / Chotasa Ghar Hoga (Hindi) / Naukri / Kishor Kumar / Shailendra
- 6] HMV N 51811 / Dil Diwana Dil Mastana / Aawaz / Lata Mangeshkar and Talat Mahmood / Jhiya Sarhadi
- 7] HMV N 53657 / Tasweer Teri Dilmen / Maya / Lata Mangeshkar and Mohammad Rafi / Majrooh Sultanpuri
- 8] HMV N 52013 / Thandi Thandi Sawanki Phuhar / Jagte Raho / Asha Bhosle / Shailendra
- 9] HMV ECLP 2274 / Keeje Kari Dure (Bengali) / Lata Mangeshkar
- 10] ANGEL 3AEX-5224 / Aansoo Samazke Kyun Mujhe / Chhaya / Talat Mahmood / Rajendra Krishna
- 11] HMV N 53332 / Mere Khwabomen Khayalomen / Honeymoon / Lata Mangeshkar and Mukesh
- 12] ANGEL 3AEX-5206 / Aaha Rimjhimke Ye Pyare / Usne Kaha Tha / Lata Mangeshkar and Talat Mahmood / Shailendra

सोसायटी ऑफ इंडियन
वेकॉर्ड कलेक्टर, सोलापूर.

साजंदू भादव कवीत आहे.

ध्वनिमुद्रिकांवर आधारित

गैरफिल्मी

गजलांची धुंडू मेफळ

गजलांची धुंडू मेफळ

• रविवार दि. २९ ऑक्टोबर व

• सोमवार दि. ३० ऑक्टोबर. सायं. ६.००

सेवासदन प्रशाला, सोलापूर.

आपण अगत्याने यावे.

• मोहन सोहनी • जयंत राळेरासकर • अशोक थोबडे

“आमच्या सर्वसमिक मित्रांना दीपावलीच्या सुखमयी शुभेच्छा”

- 13] Cassette / Le Gayi Mera Dil / Half Ticket / Kishor Kumar / Shailendra
- 14] HMV ECLP 5490 / Tooté Huve Khwabomen / Madhumati / Mohammad Rafi / Shailendra
- 15] ANGEL EP TAE 1205 / Kabuliwala Aaya / Kabuliwala / Hemant Kumar and chorus / Prem Dhavan
- 16] Cassette / Ja Tose Nahin Bolu / Parivar / Lata Mangeshkar and Manna Dey / Shailendra
- 17] Cassette / Sawanki Raatomen / Prem Patra / Lata Mangeshkar and Talat Mahmood / Guljar
- 18] Cassette / Lagi Nahi Chhote Ram / Musafir / Lata Mangeshkar and Dilip Kumar / Shailendra
- 19] HMV ECLP 5490 / Julmi Sang Aankh Ladi / Madhumati / Lata Mangeshkar and chorus / Shailendra
- 20] Cassette / Jhil Mil Jhil Mil / Lal Batti / Lata Mangeshkar and chorus / Majrooh Sultanpuri
- 21] REGAL D/ELRZ 26 / O Sajna Barkha Bahar Aayi / Parakh / Lata Mangeshkar / Shailendra
- 22] HMV PEASD 2014 / Na Mono Lage Na (Bengali) / Lata Mangeshkar / Shailendra
- 23] ODEON EP BOE 2137 / Jindagi Kaisi Hai Paheli / Anand / Manna Dey and chorus / Yogesh

 [iv] On 29th and 30th October a programme 'Gulshan-e-Gazal' based on the records of gazal was presented by Mr. Aizaz Karigar, Solapur and the songs played were -

RECORD COMPANY / CATALOGUE NUMBER / SONG TITLE / DETAILS LIKE SINGER, LYRIC, COMPOSER ETC.

PART 1 on 29th October -

- 1] JIEN-O-PHONE RB 5004 H / Lai Hayat Aaye / K.L.Saigal
- 2] COLUMBIA GE 1649 / Hai Badan Pe Jakhma (Kafi) / Goharbai (Junagadh)
- 3] MEGAPHONE JNG 806 / Jeeteji Gamse Rihai / Johra Begum (Calcutta)
- 4] MEGAPHONE JNG 1207 / Main Jindagise Hun Bejaar / Begum Akhtar / Behjad Lakhnavi
- 5] HMV N 20114 / Aasi Re Gamka Bhala / Kamla Jhariya / Tulsi Lahiri
- 6] HINDUSTAN RECORD H 241h / Nuktachi Hai Game Dil / K.L.Saigal
- 7] ANGEL RECORD EP TAE 1399 / Yun Na Rah Rah Kar / Master Madan / Sagar Nizami
- 8] ANGEL RECORD EP TAE 1399 / Hairatse Tak Raha Hai / Master Madan / Sagar Nizami
- 9] HMV N 88077 / Chand Lahe Teri Mehfil / Talat Mahmood / Shakeel Badayuni
- 10] ANGEL RECORD EP TAE 1399 / Lagta Nahi Hai Ji Mera / Habib Vali Mohammad
- 11] Cassette / Abhi To Main Jawan Hun / Malika Pukhraj / Hafiz Jalandhari
- 12] HMV N 88308 / Jab Kabhi Unki Tavajjomen / Mohammad Rafi / Sahir Ludhiyanvi / Ved Pal

सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर
शाखा-सोलापूर आयोजित

आगळी वेगळी वैशिष्टपूर्ण कार्यक्रम

नाते बंगाली संगीताचे हिंदी चित्रपट संगीताशी

स्वाद्वकर्ते: सुरेश चौधरीकर (कार्यवाह, SIRC मुंबई)

या सुरसंगीताच्या र्मफलीस अगल्याने यावे!

० रूविवादि. २४ डिसेंबर १९९५. सायं. ६ वा.

० सेवासदन प्रशाला, सभागृह, सोलापूर.

० विनीत: मोहन मोहनी - अशोक शोबडे - जयंत बाळवासकर

चळवळ: ध्वनिमुद्रिका संग्राहकांची

अभूत कुमार गंधर्वाच्या निधनांतर 'केपरी' काही जुन्या दुर्मिळ ध्वनिमुद्रिकांसाठी 'एस. आय. आर. सी.' वरून आली व त्यांच्या रचनांची ध्वनिमुद्रिका काढण्यात आली हे महत्त्वाचे आहे. मात्र श्री. चंद्रवणकरांना केवळ 'रेकॉर्डिंग करून घ्या' म्हणण्याच्या रसिकाबद्दल आक्षेप आहे. मुळात ते आप वे काम नाही असे त्यांनी स्पष्ट केले आहे. सोसायटी 'दि

सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टरच्या मुंबई शाखेचे कार्यवाह आज 'नाते सेवासदन'मध्ये बंगाली संगीताचे, हिंदी चित्रपट संगीताशी हा कार्यक्रम सायं. ६.०० वा सादर करीत आहोत. त्यानिमित्त त्यांच्या विचारांचा वेध घेण्याचा हा प्रयत्न.

जुन्या ध्वनिमुद्रिकांचा संग्रह करण्याचा केवळ छंदच नाही, तर त्या छंदाबरोबरच त्याला एक विशिष्ट दृष्टिकोन देण्याचे कार्य सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर गेली काही वर्षे करीत आहेत. सेवासदन हायस्कूलच्या परिसरात निरनिराळे गायक, संगीतकार आणि विषय निवडून 'एस. आय. आर. सी.' ज्या प्रकारचे कार्यक्रम देत आहेत ते सोलापूर रसिकांना काही आता नवीन राहिले नाही. सोलापूर एस. आय. आर. सी. ची प्रेरणा ठरलेले मुंबईच्या एस. आय. आर. सी. चे सचिव श्री. सुरेश चंद्रवणकर आज सोलापूरत येत आहेत. १९९२ साली आणि १९९४ साली तो सोलापूरत असे कार्यक्रम घेऊन आले होते. मुळातच ध्वनिमुद्रिका संग्राहकां ही चळवळ एका वेगळ्या विस्तार घेऊन जाणारी आहे. त्यामुळे श्री. चंद्रवणकरांचा या संदर्भाचा दृष्टिकोन जाणून घेणे महत्त्वाचे ठरते.

ध्वनिमुद्रिके चा शास्त्रसूद अभ्यास आणि कलावंतांच्या संदर्भातील माहिती इत्यादीची नोंद बंधिचिंतन घेवेली जाणची. त्यामुळे ध्वनिमुद्रिके चा अभ्यास मर्यादित नसावा. मायकेल क्विनियर या ऑस्ट्रेलियन 'इंटरनॅशनल स्मूथी घेऊन श्री. चंद्रवणकरांनी मुंबईत अशा प्रकारची सोसायटी प्रवृत्तात आणली. त्यावेळी २०-२२ सदस्य असलेल्या सोसायटीचे आज १२५ पेक्षा अधिक सदस्य आहेत. श्री. चंद्रवणकरांच्या प्रेरणेने महाराष्ट्रात मुंबई सोळापूर, नांदेड, सोलापूर अशा काही ठिकाणी शाखा आहेत. सोलापूर शाखेच्या कार्यवाह श्री. चंद्रवणकर अर्थात सभापती आहेत. सोसायटीच्या कार्यवाह असा अनेकांना महत्त्व वाटत

केवळ गाणी ऐकण्याच्या जबरदस्त ओढीने रसिकांना खेचण्यासाठी जागोजागी चळवळ उभी करण्याची गरज ही रचनाबरोबरच आपल्या इतिहासात डोक्याबग्याची प्रथम असतो. इतर लोकांसाठी, कर्णधर जुन्या जगाव्यतील गाणी, मुल्ल शास्त्रीय संगीताचा अभिवात वरसा निवृत्त देवण्याच्या या घडपडोला आमच्या शुभेच्छा आहेत.

या पूर्वी श्री. सुरेश चंद्रवणकर यांनी पाश्चिमात्य संगीत आणि त्यांचा चित्रपट संगीतवार परिणाम असा एक कार्यक्रम दिल्या होता. आज दि. २४/१२/९५ रोजी 'नाते बंगाली आणि हिंदी चित्रपट संगीताचे' हा कार्यक्रम घेऊन ते आले आहेत. तो सेवासदन हायस्कूल येथे सायंकाळी ६ वाजता सादर होत आहे. जगपर ही चळवळ मूळ धरीत आहे व अनेक ध्वनिमुद्रिका नगरी सापडत आहेत, हे या चळवळीचे ध्येय म्हणवे लागेल. सोलापूरत श्री. जयंत राजेंद्रासकर, श्री. सोहोनी आणि श्री. अशोक शोबडे यांनी निर्माण केलेल्या या संग्रहात अधिकाधिक ध्वनिमुद्रिकांची भर पडत राहो- त्या सर्वांचे हेच मागणे आता.

प्रतिनिधी तरुण भारत सोलापूर २४/१२/९५

- 13] Cassette / Chand Chamka Is Liye / Talat Mahmood
 14] HMV N 88277 / Dil Men Kisiki / Shanti Hiranand / Jigar Muradabadi
 15] COLUMBIA S/33 ECX 3255 / Kabhi Shakh O Sabj / Asha Bhosle / Jigar Murarabadi / Jaideo
 16] COLUMBIA GE 39007 / Har Ek Baat Pe / Lata Mangeshkar / Galib / Faiyyaz Shaukat
 17] COLUMBIA GE 39007 / Dahermen Nakshe Vafae / Lata Mangeshkar / Galib / Faiyyaz Shaukat

=====

PART 2 on 30th October -

=====

- 1] Cassette / Jikra Us Pariksh Ka / Mohammad Rafi / Galib / Khayyam
 2] LP / Patta Patta Boota Boota / Mehdi Hasan / Meer Taki Meer / Naij Hussain Shami
 3] LP:MUSIC INDIA 2392 544 / Ranjki Jab Guphtagu / Gulam Ali / Daag / Gulam Ali
 4] LP:HMV ECSD 2889 / Kab Chaudahvinki Raat Thi / Jagjit Singh / Ibja-e-Ibsha / Jagjit Singh
 5] LP:HMV ECSD 2916 / Log Dilko Nahin / Vani Jayram / Danish Barelvi / Murlī Manohar Swaroop
 6] Cassette / Sabki Bigadi Ko (Speech by Begum Akhtar) / Rajkumar Rizvi / Hasan Kamal
 7] MEGAPHONE JNG 1042 / Diwana Banana Hai To / Begum Akhtar / Behajad Lakhnavi
 8] LP:HMV ECLP 2444 / Ae Mohabbat Tere Aanjam Pe Rona / Begum Akhtar / Shakeel Badayuni
 9] LP:HMV ECSD 2741 / Wo Jo Hammen Tummen Karar Tha / Begum Akhtar / Hakim Momin Khan 'Momin' / Khayyam
 10] LP:HMV ECSD 2486 / Mere Hamnaphas Mere / Begum Akhtar / Shakeel Badayuni / Khayyam
 11] LP:HMV ECSD 2776 / Sar Men Sauda Nahi / Begum Akhtar / Firaq Gorakhpuri
 12] LP:MUSIC INDIA 2393 924 / Chupke Rahana Thana Hai / Begum Akhtar / Meer Taki Meer
 13] LP:POLYDOR 2392 837 / Hamko Mita Sake The / Begum Akhtar / Jigar Muradabadi
- =====

TAE. 1399

MASTER MADAN
 SIDE ONE
HABIB WALI MOHAMED

SIDE TWO

Music Direction • SARASWATI DEVI (SIDE TWO)
 Lyric • HAZRAT "SAGHAR" NIZAMI (SIDE ONE)

SIDE ONE

YUN NA RAH RAH KAR
 HAIRAT SE TAK RAHA

SIDE TWO

LAGTA NAHI HAI JEE MERA
 YEH NA THI HAMARI QISMET

रौप्यमहोत्सवी कार्यक्रम

सोसायटी ऑफ
इंडियन रेकॉर्ड्स कलेक्टर्स
शारदा - सोलापूर

आपणासारख्या गानरसिकांनी वेळोवेळी
आमच्या संस्थेवर केलेल्या अतूट प्रेमामुळेच
स्वरांच्या वाटचालीतील हा
रौप्यमहोत्सवी कार्यक्रमाचा सुरेल टप्पा
आम्हाला पार करता आला
या रौप्य महोत्सवी कार्यक्रमा निमित्त
आजपर्यंत सादर केलेल्या कार्यक्रमांचा आढावा
आणि
सुप्रसिध्द गीतकार मजरुह सुलतानपुरी यांच्या
गीतांवर आधारीत ध्वनिमुद्रित कार्यक्रम

प्रा. निशिकांत ठकार यांच्या उपस्थितीत
संपन्न होणार आहे. तरी या कार्यक्रमास आपण
अवश्य यावे, ही विनंती

आपले :

अशोक थोबडे मोहन सोडनी जयंत राळेरासकर

रविवार ३० जुलै ९५ वेळ : सायं. ६ ते ८.३०

स्थळ : सेवासदन प्रशाला, सोलापूर.

शुभेच्छा : पोरे ब्रदर्स, सोलापूर

गाणी
मजातली...
गव्यातली...

शेवटचा भाग ११ वा

मूल्य १०० रु. : प्र. पू. सवलत मू. ६० रु.

प्रकाशन : डिसेंबर ९३ : मुदत १० एप्रिल ९३

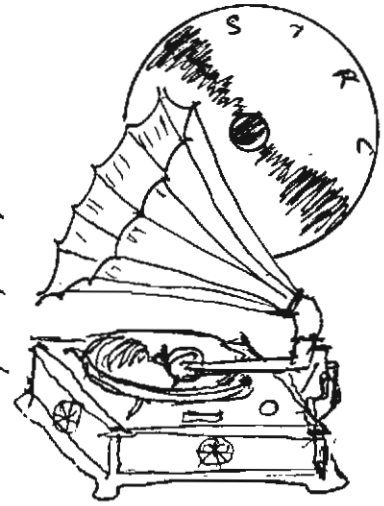
- १) आणखी १०१ गाणी, त्या शिवाय
- २) संकलित ११११ गाण्यांची एकत्रित प्रथमचरण सूची.
- ३) प्रत्येक गायकाने गाइलेल्या ११११ गाण्यांची सूची.
- ४) कवीबद्दल थोडक्यात माहिती आणि अन्य महत्वाची माहिती.

एकूण पाने सुमारे २००

नोंदणी आपल्या पुस्तक विक्रेत्याकडे वा
आमच्याकडे मनिऑर्डर वा ड्राफ्टने
साहित्य प्रसार केंद्र, ९, डॉ. देशमुख लेन,
विठ्ठलभाई पटेल रोड, मुंबई - ४. दूर.: ३८८६२७२

GROW GROW GROW
S.I.R.C.
International.

FROM-1290/12/OT/UMS 4

Celebration of the 25th (silver Jubilee) listening session of SIRC, Solapur - on July 30, 1995 :

[see the copy of the invitation card alongside]

The programme consisted of glimpses of the songs played in earlier 24 programmes and the songs of lyricist Majrooh Sultanpuri. It was compered by Mr. Mohan Sohni and Mr. Ashok Thobde. Welcome speech was given by Mr. Jayant Raleraskar. Dr. Ashok Apte spoke on behalf of the listeners and Prof. Nishikant Thakar who was the chief guest gave wonderful speech encouraging us in our activities.

Beautiful stage decoration was done by Pore brothers, Deepak Deshpande and by Natya Aradhana, Solapur. Our special thanks are due to -

Pore brothers, Sevasadan High School, Smt. Rajeshwari Apte, Natya Aradhana, Mr. Avinash Salgarkar and Daily newspapers - 'Kesari' and 'Tarun Bharat' (Mr. Rajneesh Joshi)

Mr. Jayant Raleraskar, 154 A 'Nirzar' Indira Nagar
Bijapur Road, Solapur - 413 004. Maharashtra State, India
Phone - 0217-611 424

From Left -

Mr. Mohan Sohoni, Ashok Thobde, Jayant Raleraskar and Nikhil Raleraskar

केसरी गर्जने, ३० जुलै १५/२

सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर्स सोलापूर शाखेतर्फे ध्वनिमुद्रिकांवर आधाति राण्याच्या कार्यक्रमाचा रौप्य-महोत्सव आज सेवासदन प्रशालेत होत आहे. त्यानिमित्त संस्थेविषयी परिचयात्मक लेख चित्रकार पोरबंधू यांच्या शब्दात...

कामातून थोडे डोक वर काढून बघितलं तर समोर थोडे बसलेले असतात. त्यांचे पहिले वाक्य 'सेवासदनमधून आलोय, हॉल बुक केलाय.' तेव्हा समजायचं की येत्या ८ दिवसात रेकॉर्ड सोसायटीचा कार्यक्रम आहे. त्यांचं दुसरं वाक्य 'हा ध्या मजकूर निमंत्रण पत्रिकेचा, तयारीला लाग. पत्रिकेवर टाकायला शंकर- जयकिशनची रेकॉर्ड कळर पाठवितो आणि चारित्रि वृत्तपत्राला देण्यासाठी नानय्या आपण देतो. तेवढ्या छानयला संगी. अंत संगीत आम्हाला तयारीला लावून तं कार्यक्रमाच्या पुढील तयारीसाठी कामाग्रा लागतात. १९९२ पासून हे चक्र असंच जुन्या रेकॉर्डप्रमाणे न खारडरला अचिरत सुरू आहे.

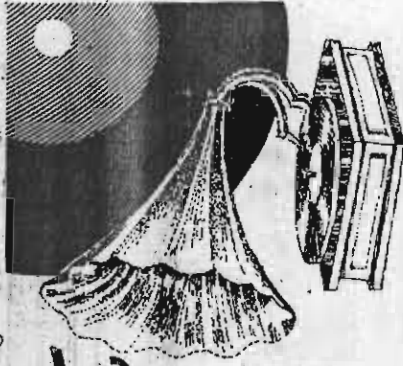
सध्या दूरदर्शनवरील शोकोडी चॅनेलवरून २४ तास आठवणे धो-धो वाहणारी सतराशेसाठ गाणी प्रचलित पाहायला व ऐकायला मिळते. त्यांना इतिहास स्लाईड शो व व्याख्यानाच्या स्वरूपात हा कार्यक्रम जिब्लोला शाखेत सादर झाला. मुलवान तर चारंगलीच झाली सादर झाली.

परिस्थिती असताना सोलापुरातील सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर्स या संस्थेने ही किमया करून दाखवलीय. त्यांच्या अर्थेक कार्यक्रमाला किमान १०० लोक तरी आवर्जून उपस्थित असतात आणि आज अशा रेकॉर्डवरील गाण्यांच्या कार्यक्रमाचा रौप्यमहोत्सव होतोय. ही एक 'रेकॉर्ड ब्रेक' घटनाच म्हणायला हवी. नव्या पिढीला दूरदर्शनवरून ए टू थ्रूड चॅनेलवरून दाखविण्यात येणारी लोकणगीते; ओली-ओली पाऊस गीते, जनावरांना लाडक्यातील अशी शुभगुरीते, डिस्को, रॉक, रॅप, संगीत व तशी गाणी दाखवली जात असताना आपल्या जुन्या, दुर्मिळ होत चाललेल्या वैभवशाली परंपरेतील भारतीय संगीताची या नव्या पिढीला पुन्हा एकदा ओळख देण्याच्या दृष्टीने व हे अधिकांत संगीत पुढील भविष्यात आपल्या हृदयात, मनात व कानात जतन करून ठेवावं या एकमेव उद्देशाने ८ रेड्युमॅट १२२ रेकॉर्ड संग्रहात या संस्थेची स्थापना झाली. गाहन सोनी, अशोक थोबडे, जयंत राठोरशंकर या ३ रेकॉर्ड संग्रहाकांनी एकत्र येऊन ही स्थापना केली. यात कुणी, अष्टमश, सेक्रेटरी अशी पदं नव्हती फक्त पडेल ती कानं करावची व रसिकांचे कान तुल्य करावचे एवढाच गूळ उद्देश होता. सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर्सचे मुंबई शाखेचे श्री. सुरेंद्र शंकरराव गाने सादर केलेल्या प्रानंभान तंबकड्यांचा इतिहास स्लाईड शो व व्याख्यानाच्या स्वरूपात हा कार्यक्रम जिब्लोला शाखेत सादर झाला. मुलवान तर चारंगलीच झाली सादर झाली.

लोकांना ग्रामोफोन तबकडी म्हणजे फक्त एक काळी चकती एवढी एकच बाजू ठाऊक होती. पण त्याच्या अनेक बाजू रसिकांना माहित नसलेल्या चांदणकरांनी प्रत्यक्ष उलगडून दाखविल्या होत्या. मग हळू हळू लोकांना गाण्यांनी आवड कळाली, रसिक एकत्र येऊ लागले. दिवसेंदिवस संख्या वाढू लागली. सट्टेविषयीचा बोलबाला वाढत गेला. लोकांचे कान तयार होऊ लागले. पण हे

येतो. हे तिथेहि त्यांची नोकरी व व्याप सांभाळून अशा कार्यक्रमाचे आयोजन करणारे कार्यक्रम उरणं त्यासाठी गाणी निवडणं. ही मंडळी गाण्यांची निवड देवील इतक्या चोखंडळाने एखाद्या चळणीतून चाळल्यासारखी करतात. अनिलोकप्रिय सतत एकायला मिळणारी गाणी शक्यतो टाळतात व दुर्मिळ सहनासडजी ऐकायला न मिळणारी ते कार्यक्रमाला गाणी वाजवतात. काही गाणी

दर्जा सांभाळणं या सर्व बाबी ही मंडळी कानात तेल घालून ऐकतात. माग रसिकांपुढे असे दर्जदार कार्यक्रम सादर करतात. म्हणूनच आपणासारखी मंडळी या कार्याकामाला उत्सुक प्रतिसादर देतात व त्यामुळेच अशा कार्यक्रमाचा रौप्यमहोत्सव कधी होतो ते सुद्धा कळत नाही. प्रत्येक कार्यक्रमाच्या निमंत्रणाचं सुरेख आर्टवर्क आपल्याकडून तयार झाल्यावर त्याच्या सुस्पष्ट झेपेक्स प्रति काढून त्या प्रत्येकाला

सोलापुरातील रेकॉर्ड कलेक्टर्स सोलापूर शाखेतर्फे

कान तयार करण्याचे श्रेय सोलापुरातील तिथी गानवेड्यांना द्यायला हवं. हे तिथेहि आपापला नोकरी व्यवसाय सांभाळून जेवळ तसं जमेल तेव्हा निरनिराळ्या विश्वांतर औचित्यपूर्ण कार्यक्रम सादर करतात. मोहन सोहानी एम.एस.ई.बी.मध्ये नोकरीला आहेत. जयंत राठोरशंकर बँकेत आकांक्षेने करारा करतो आपल्या खात्यात संगीताचा ध्यान घालून तर अशोक थोबडे निवृत्त शिक्षक रथानुडे त्यांना न्यायपैकी अशा कार्यक्रमांना वेळ देता

तर अशी अस्तात की ज्यांची कार्यक्रमातून पहिल्यांदा ओळख होते. म्हणूनच यामागे केवळ 'वाजवा रे वाजवा' हा उद्देश नसतो. शंकर जयकिशन आणि मनोजेच्या कार्यक्रमात तेच गाणं तिथं आवश्यक वाटत असलं तरी कटाक्षाने ते पुरावृत्ति टाळतात. पुढे राजकपूरचा स्वतंत्र कार्यक्रम करायचा असल्याने शंकर-जयकिशनच्या कार्यक्रमात राजकपूरच एकहि गाणं येऊ न देणं शक्यतो ब्लॅक अँड व्हाइट चित्रपटा-पर्यंतची गाणी समावेश करणं, रेकॉर्डिंगचा

निमंत्रण म्हणून दिल्या जातात. हे सारं काम ही मंडळी झपाटल्यागत करतात. श्री. थोबडे तर मुलाच्या लग्नाच्या पत्रिका जेवढ्या उत्साहानं वाटतील त्याच्या दुप्पट उत्साहानं या कार्यक्रमाच्या पत्रिका ते वाटत असतात. त्या कार्यक्रमांतर्भात एखादा लेख वर्तमानपत्राला लिहून देणं हे सारं काही सुरळीत चाललेलं असतं. अपादी खिशाचा चाट लावून ही मंडळी काम करतात. म्हणजेच होसिला मील नसतं. याचा प्रत्यय येतो. आजपर्यंत संस्थेने तलत

महामुद, ओ पी. नय्यर, अनिल विश्वास, पंचाहत्तरी निमित्त नैशाद यांचा कार्यक्रम ओढवणी व गागी ऐकता आली ती केवळ रता व अन्य गायिकांचा छंद नाही. 'संगम' रताच्या दुर्मिळ गीतांचा 'अविस्मरणीय होता' मुकेश शर्करा जयकिशन यांचा 'आवाज रेकडे हम तुम बुलाओ' एस.डी. बर्मन व देवानंद यांच्या विडिओ शो, फक्त गायक, गायिका व संगीतकार एवढ्या पुरता हा कार्यक्रम मर्यादित न राहता कार्यक्रमाला विविधता आणण्यासाठी रंगपंचमीनिमित्त 'होली के रंग गीतोंके संग' चित्रपटातील कौसगीते. शास्त्रीय संगीतावर आधारित चित्रपट गीते, पारश्चात्य संगीतावर आधारित गीते. हिंदी गीतांबरोबर अनेक मराठी कार्यक्रमहि संस्थेने दिले आहेत. यात प्रामुख्याने 'बालगंधर्व एक स्मरण' हा कार्यक्रम तर बालगंधर्वचि अगदी जवळचे मुंबईतील प्रसिद्ध रेकॉर्ड संग्राहक श्री. प्रभाकर दातार यांनी सादर केला. या दातारांनी आपले संपूर्ण आयुष्य दुर्मिळ रेकॉर्ड वेचण्यात घालवले. लतादीदींना जर एखादा जून गाणं ऐकायचं असेल तर त्या देखील या अलिबाबाच्या गुहेचं दार ठोठावतात व 'खुल जा सिमसिम' म्हणायच्या आत प्रभाकर दातार स्मित हास्यानं त्यांचे स्वागत करतात. अशा रिझर्व्ह बँकेतून निवृत्त झालेल्या दातारसिधुषी पुल. त्यांना म्हणतात, 'जिथं नाणं हे केवळ एकमेव मूल्य मानले जाते' अशा रिझर्व्ह बँकेत कष्टाची नेकरी कलाहि गणे हेच खरे जीवनमूल्य मानून त्या संग्रहाला जीवित साधना मानणारा माझा प्रिय मित्र अशा बुजुर्ग जाणत्या व्यक्तिमत्त्वाकडून

अनूत्य ठेवा छत्रनिमुद्रिकांचे योग्यनिर्तन जतन केल्याखेरीज जपला जाण अशाक्य आहे. या दृष्टीकोनातून ज्याप्रमाणं प्रभु रामचंद्राच्या पदचरणांची प्रतिष्ठा करीत शिवा होऊन उदारतासाठी पडलेल्या अहिल्येसारखी स्थिति झालेल्या आपल्या माळ्यावारील, अडगळीतील रेकॉर्ड्स, संस्थेतील या तिघांपैकी कुणाकडेहि सुपुर्द कराव्यात असे आवाहन याप्रसंगी त्यांनी केलेय.

दिवसेंदिवस संस्थेची लोकप्रियता वाढत आहे. गिकांची संख्याहि वाढत आहे. अनेक जण जणू काही आजीव सभासद असल्याप्रमाणे संस्थेचे कायमचे रसिक होऊन गेले आहेत. जुन्या पिढीतील आर्किटेक्ट श्री. कोटायापूरन नव्या पिढीतील आर्किटेक्ट अमोल चाफळकर-पर्यंत रसिक आबर्नू उपस्थित असतात. इथं वयाचं कसलहि बंधन नाही. संस्थेच्या आगावी कार्यक्रमाला सहिरी लुधियानवी पिलू रणावर आधारित गाणी, घराघरातून गेलेली गाणी, संस्थेचे हे कार्य ऐकून बऱ्याच जणांनी स्वयंस्फुर्ताने जमेल तेवढी आर्थिक मदतहि केलेली आहे. भविष्यात अनेक नवनवीन प्रयोग करण्याची संस्थेची मनिषा आहे. आपल्या मोगाची साथ कायम राहणारच आहे. संस्थेचा हा स्वर-वक्ष आज बहरतेय, फोफावतोय. आपण रसिकतेची फवारणी तर कातच आहात. पण ही स्वरांची सावली अधिक गर्द होण्यासाठी तुमच्या आमच्याकडून अर्थाच खतपाणी घालण्याची अपेक्षा आहे. यासाठी प्रत्येकानं पुढं यायला हवं. स्वरात स्वर मिसळून हे गणं पुढं आडपणे गात रहायला हवं. ही याप्रसंगी शुभेच्छा!

पोरे बद्रस

मुंबईच्या साहित्य संघ मंदिरात सोलापूरकर कलावंत व ध्वनिमुद्रिका हा सुश्राव्य कार्यक्रम सादर केला. त्यावेळी कै. भाल्जी पेंढारकरांच्या नावावर 'अखेरचा हा तुला दंडवत' हे गाणे देण्याची चुक त्यांनी तिथे मांडली व त्या गीताचे श्रेय मूळ गीतकार कै. कवी सजीवाना देण्यासाठी प्रयत्न केल्यावर तिथली मंडळी चकीत झाली. फक्त गाणं वाजवणं एवढंच काम या मंडळींनी केलं नसून सोलापूरची विस्मरणात गेलेली गायिका 'मेहबूब जान' वर शोधकार्य करून म. टाईम्स मधून व अ.भा. गांधर्व महाविद्यालयाच्या कलाविहार मासिकातून प्रसिद्धी दिली. ज्येष्ठ संगीतकार नैशाद, पारवर्गायिका आशा भोसले, यांनी देखील या संस्थेस शुभेच्छा दिल्या आहेत.

विस्मरणात गेलेला भारतीय संगीताचा

कै. श्री. सोलापूर 21/1/1975

रेकॉर्ड कलेक्टर्सचा रौप्यमहोत्सव साजरा मनोरंजन आणि साधनेतील सुवर्णमध्य गाठला पाहिजे : ठकार

सोलापूर : रेकॉर्ड कलेक्टर्स असोसिएशनने मनोरंजन आणि साधनेतील सुवर्णमध्य गाठला पाहिजे. रेकॉर्डस्ची जपणूक ही सांस्कृतिक गरज आहे. 'डिग' संस्कृति ठोकरण्याचे सामर्थ्य या रेकॉर्डस्मध्ये निश्चितच आहे, असे विचार प्र.

असे सांगून श्री. ठकार म्हणाले, आवाज. आवाज... आणि आवाजच जोपासला पाहिजे. रेकॉर्डस्ची जपणूक ही सांस्कृतिक गरज आहे. 'डिग' संस्कृति ठोकरण्याचे सामर्थ्य या रेकॉर्डस्मध्ये निश्चितच आहे, असे विचार प्र. ठकार यांनी दिला.

संगलचा आवाज अक्षय

पेप्पीची डिग उतरल्यावर अक्षय-कुमाराला सैगल यांच्या 'जब दिलहि टूट गया...' या गाण्याची आठवण होते, यातच सैगलचा आवाज 'अक्षय' असल्याचेच सिद्ध होते, असे मत श्री. ठकार यांनी व्यक्त केले.

संस्थेचे हितचिंतक अमोल चाफळकर यांनी सुरेख फलक संस्थेस भेट दिला तर संस्थेचे जाणखी एक हितचिंतक डॉ. आपटे यांनी रेकॉर्डस्चा छंद जोपासणाऱ्या या तीन शिल्लेदाराना शुभेच्छा दिल्या. यापूर्वीच्या २४ कार्यक्रमांचा आढावा घेताना श्री. जयंत राठोरसकर यांनी रसिकांच्या अलोट प्रेमाचा कृतज्ञतेने उल्लेख केला. याप्रसंगी संस्थेला वेळोवेळी मदत करणाऱ्या हितचिंतकांचा श्री. मोहन सोवनी व श्री. अशोक धोबडे यांच्या हस्ते सत्कार करण्यात आला

निशिकांत ठकार यांनी रविवारी व्यक्त केले. रेकॉर्ड कलेक्टर्स असोसिएशनच्या रौप्यमहोत्सवी समारंभात ते बोलत होते. रेकॉर्ड कलेक्टर्स असोसिएशनने अग्निरुची घडविण्याचे काम चालूच ठेवावे

'एस. आय. आर. सी.' चा रौप्यमहोत्सवी कार्यक्रम 'श्रवणसुखाचा सोहळा !'

(यामध्ये साहिर लुधियानवी यांची गाणी) देव आनंदचा व्हिडिओ कार्यक्रम इ. कार्यक्रम सादर केले. त्याला अमूलपूर्व प्रतिसाद मिळाला आहे.

नौशाद, आशा भोसले या एरब्या दिग्गजांचा संस्थेला आशीर्वाद लाभला असून या दौघांनी खास संदेश पाठवून आपल्या शुभेच्छा व्यक्त केल्या आहेत. 'एस. आय. आर. सी.' ला मानवेंद बिरुळकर, रवींद्र गोडबोले यांचेही सहकार्य लाभले आहे. बिरुळकर हे मुकेशच्या गाण्याचे तर गोडबोले हे भैरवीचे संग्राहक आहे.

सोलापूरसारख्या गिरणगावात रसिकांचा 'कान' तयार करणारी ही मंडळी या शहराचे वेगळेपण हे केवळ गुणामध्येच आहे हेच आपल्या कार्यातून दाखवत आहेत. परंतु २५ कार्यक्रमांचा संयोजन खर्च, निमंत्रण पत्रिका, जागेचे भाडे इ. राबोसकर - थोबडे - सोहनी या त्रिकुटानेच केला आहे.

'एस. आय. आर. सी.'च्या उपक्रमाला मनपाचे अनुदान आणि दानशुरांचे अर्थसहाय्य मिळाले तर हा उपक्रम मोठ्या प्रमाणावर सादर होईल. 'एस. आय. आर. सी.' च्या ५० व्या कार्यक्रमाला तसे मध्य स्वरूप सोलापूरकर देतील, अशी खात्री आहे. मोहन सोहनी, अशोक थोबडे, जयंत राबोसकर यांनी घेतलेला हा 'वसा' असाच विरकाल टिकणार आहे. त्यांच्या हातून हे महत्कार्य होत राहो, हीच २५ व्या कार्यक्रमाच्या निमित्ताने शुभेच्छा.

मांडली आणि मग ती सर्वांच्या ध्यानात आली. वृत्तपत्रांमधून या विषयावरचे लेखही नंतर प्रसिद्ध झाले.

जयंत राबोसकर यांचे चिरजीव निखील राबोसकर हे ध्वनिसंयोजन अत्यंत नेटकेपणाने करतात. सध्या 'डिस्कोग्राफी' या विषयावर त्यांचा अभ्यास सुरू आहे. ध्वनिमुद्रिकांचा शास्त्रीय दृष्टिकोनातून अभ्यास करून 'एस. आय. आर. सी.' च्या सोलापूर शाखेचा आपणही एक मानवड उभारण्याचा त्यांचा मानस सफल होईल, यात शंका नाही.

रजनीश जोशी

सोलापूर शाखेकडे असलेल्या दुर्मिळ ध्वनिमुद्रिकांमध्ये प्यारसाब, जानकीबाई ऑफ अलाहाबाद, गोहराजान, बालगंधर्व, मा. दीनानाथ, मलकाजान इ. चे आवाज आहेत. आकारनाथ ठाकूर, अब्दुलकरीम खान, सरस्वती माने, पं. विनायक बुवा पंतवर्धन इ. च्या शास्त्रीय संगीताच्या, दुर्मिळ चित्रपटगीतांच्या ध्वनिमुद्रिकाही उपलब्ध आहेत.

गेल्या ३ वर्षांच्या कालावधीत 'एस. आय. आर. सी.' च्या सोलापूर शाखेने तलत महमूद, मनजी डे, लता मंगेशकर, अनिल विरवास, शंकर जयकिसन, ओ. पी. नय्यर, नौशाद, बालगंधर्व, मराठी चित्रपट गीते १९३२-६०, शास्त्रीय संगीत आणि चित्रपटगीते, पारिचमार्च संगीत आणि चित्रपटगीत, गाणी-मनातली, गुणी गळ्यातली, पुलकित गीते, कोरसगीते, लतामंगेशकर इतर गायिका, सुधीर फडके, राग बर्गेश्री, श्रद्धांजली माधव मोहोळकर

अशोक थोबडे, जयंत राबोसकर, मोहन सोहनी या तीन ध्वनिमुद्रिकांच्या संग्राहकांच्या पुढाकाराने सोलापुरात 'सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर्स' ची शाखा निघाली. आज सेवासदन प्रघालेत या शाखेचा २५ वा कार्यक्रम होत आहे. या वर्षीच्या २४ कार्यक्रमात वापरलेल्या मजरूह सुलतानपुरीच्या गीतांचे संकलन करून त्यांच्या गीतांचा अभिनव कार्यक्रम व्यासंगी साहित्यिक प्रा. निशिकांत ठकार यांच्या उपस्थितीत सादर होत आहे, त्यानिमित्त.

क्रिनीयरने सुरू केलेल्या उपक्रमाच्या शाखा असून लंडन, मुंबई, कलकत्ता, सोलापूर, पुणे, नांदेड येथे त्यांचे जाळे पसरले आहे. सोलापूरच्या संग्रहात ६ हजार ध्वनिमुद्रिका आहेत. महत्त्वाचे म्हणजे मोहन सोहनी, अशोक थोबडे आणि जयंत राबोसकर यांच्या व्यक्तिगत मालकीच्या त्या ध्वनिमुद्रिका आहेत. मुंबईच्या साहित्य संघ मिंग मग याच जोरावर 'सोलापूरकर कलावंत आणि ध्वनिमुद्रिका' या विषयावर मध्य कार्यक्रम सादर झाला.

'महबूब जान ऑफ सोलापूर' ही गायिका अशाच संशोधनातून प्रकाशात आली. महाराष्ट्र टाईम्स, त्याचप्रमाणे अ. भा. गंधर्व महाविद्यालयाच्या नियतकालिकातून त्याला प्रसिद्धीही मिळाली आहे. सध्या 'एस. आय. आर. सी.' तर्फे कृष्णा सोलापूरकर या गायकाची माहिती संकलन करण्याचे सुरू आहे. 'मराठा तिलुका मेळावा' या चित्रपटातील 'अखेरचा हा तुला देवत' या गीतांचे गीतकार म्हणून कवी योगेश यांचे नाव दिले जाते. वास्तविक ते गीत सोलापूरच्या कवी संजीवांचे आहे, ही चूक सोलापूरच्या 'एस. आय. आर. सी.' ने जाहीर

सुख वाटणं या म्हणण्याचं प्रत्यंतर गेल्या ३ वर्षांपासून सोलापूरची तीन गानलुब्ध माणसे रसिक सोलापूरकरांना देतायत. सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर्सच्या या तीन शिलेदारांची नावे आहेत जयंत राबोसकर, अशोक थोबडे आणि मोहन सोहनी. ९ फेब्रुवारी १९९२ रोजी सोसायटी ऑफ इंडियन रेकॉर्ड कलेक्टर्सची (एस. आय. आर. सी.) रथापना सोलापुरात झाली. तेव्हापासून अव्याहृतपणे 'श्रवण' सुख वाटण्याचा हा सोहळा तरुण होत आहे आज या सोहळ्याचा २५ वा कार्यक्रम.

सुरेश चांदवणकर यांच्या हस्ते 'एस. आय. आर. सी.' च्या सोलापूर शाखेचं उद्घाटन झालं आणि 'प्रामोफोन कंपनी ध्वनिमुद्रिकांचा इतिहास' या विषयावर त्यांचं उद्बोधक व्याख्यानही झालं. उद्घाटनाच्या या कार्यक्रमातच सस्थेच्या यशाची दारे खुली झाली. 'एस. आय. आर. सी.'चा खास स्वतःचा असा प्रेक्षक वर्ग निर्माण झाला आणि तिथून दर विशिष्ट कोणत्या अंतरांतर दुर्मिळ ध्वनिमुद्रिकांचा शोध घेऊन त्यांच्या संग्रहातून रसिकजणाना आढळेल, तसेच असा दर्जेदार कार्यक्रम देणं, जो आशा या संस्थेला इतिहास एखाद्याच निवेदन असतय.

'लिसनिंग सेशन्स' असं या कार्यक्रमाचं नामनिधेन शास्त्रीय भाषेत करता येईल. मायकेल क्रिनीयर हा सकल्यनेपजनक, आज जगभरात

CONTENTS OF THE BACK ISSUES OF -

" THE RECORD NEWS "

TITLE OF THE ARTICLE / COMPILATION (NAME OF THE AUTHOR)

VOLUME 1 - JANUARY 1991

- Reading Indian record labels - Part One - Gramophone and Zonophone Records (Michael Kinnear)
- Surshree Smt.Kesarbai Kerkar - A Discography (Suresh Chandvankar)

VOLUME 2 - APRIL 1991

- A short introduction to Discography (Bill Dean-Myatt)
- Letters to the Editor
- Reading Indian record labels - Part Two - Nicole Record (Michael Kinnear)
- Discography of Late Pandit Kumar Gandharva (K.R.Tembe)

VOLUME 3 - JULY 1991

- Peculiar Records (Suresh Chandvankar)
- Records of Old Marathi Bhavgeete (A.G.Thakurdesai)
- Reading Indian record labels - Part Three - Beka Record (Michael Kinnear)
- Canned Concerts (Prof.R.C.Mehta)

VOLUME 4 - OCTOBER 1991

- Records of our national songs (Suresh Chandvankar)
- Records of the music composers from the oblivion. (S.Jayraman)
- Records of classical music in film songs (Prabhakar Datar)
- Reading Indian record labels-Part Four - Odeon Record and Odeon (Michael Kinnear)
- First annual report on SIRC activities - 1990/91

VOLUME 5 - JANUARY 1992

- Jugalbandi on records (K.R.Tembe)
- Records of Raga Marwa and Raga Shree (V.R.Joshi)
- Records of film songs of Madan Mohan (Pradeep Acharya)
- Khayal and Thumri gayaki of Late Miss Gauhar Jan of Calcutta (Prof.S.R.Mehta)
- Letters to the Editor
- The First Indian Disc Record Manufacturers (Michael Kinnear)
- Preserving the musical past of India through old Gramophone Records (Suresh Chandvankar)

VOLUME 6 - APRIL 1992

- Records of Desh Bhakti Geete (S.Jayraman)
- Records of old Marathi Bhavgeete (S.A.Sukhtankar)
- Records of Classical music and Popular songs (Prabhakar Datar)
- Records of Marathi Film Songs - 1930-1960 (Prabhakar Datar)
- Reading Indian record labels - Part Five - Pathe and Pathephone (Michael Kinnear)

VOLUME 7 - JULY 1992

- Musical tribute to Late Pandit Kumar Gandharva through old Gramophone Records (K.R.Tembe)
- Records of Late Master Deenanath Mangeshkar (Prabhakar Jathar and Ram Page)
- Records of Hindi film songs composed by D.P.Naiyyar (Jayant Raleraskar)
- 'Mera Naam Jankibai of Allahabad' (Prof.S.R.Mehta)
- Letters to the Editor
- W.S.Burke - The First Disc Record Artist of India (Michael Kinnear)
- " English " Indian Gramophone Numbers (Frank Andrews and Michael Kinnear)
- A Review of an audio cassette - "Swaranjali - A Homage to the Maestro" (Suresh Chandvankar)

VOLUME 8 - OCTOBER 1992

- Rare records of Asha Bhosle's Marathi Songs (Sharad Dalvi)
- Rare Hindi Film songs by Lata Mangeshkar on video (Prakash Joshi)
- Records of Late singer Mukesh (P.T.Shastri)
- Records of Bal Gandharva - Ek Smaran (Prabhakar Datar)
- Biographical note on Late Mr.K.L.Saigal (Suresh Chandvankar)
- Discography of Late Mr.K.L.Saigal (Michael Kinnear)
- Second annual report on SIRC activities - 1991/92 (Suresh Chandvankar)

VOLUME 9 - JANUARY 1993

- Moujuddin Khan - Notes on Biography and Discography (Prof.S.R.Mehta)
- Glenn Miller Army Air Force Band and his records (E.F.Polic)
- Discography of Late Miss Gauharjan of Calcutta (Michael Kinnear)

VOLUME 10 - APRIL 1993

- Hindi Film songs composed by C.Ramchandra on video (Prakash Joshi)
- Records of old Marathi Bhavgeete (Prabhakar Datar)
- Records of unforgettable songs of forgotten composers (Prakash Kamat)
- The Record Collector - Mr.Mallappa Ankalgi,Solapur (Jayant Raleraskar)
- Biographical Note on Bal Gandharva (Suresh Chandvankar)
- Discography of Bal Gandharva (Michael Kinnear)
- Stamps on Records (Adam Miller)

VOLUME 11 - JULY 1993

- Gani Galyatali Gani Manatali (Moreshwar Patwardhan)
- Records of Multifaceted Ravi Shankar (K.R.Tembe)
- Records of Hindi Film Songs Composed by N.Dutta (Pradeep Acharya)
- 'Surshree Smt.Kesrabai Kerkar' (Prof.S.R.Mehta)
- Discography of Surshree Smt.Kesrabai Kerkar (Michael Kinnear)
- Reading Indian Record Labels - ' Sun Disc Record ' (Michael Kinnear)

VOLUME 12 - OCTOBER 1993

- 'Ustad Faiyazkhan' - A living legend in his life time (Prof.S.R.Mehta)
- Music recording in digital format (Mr.Sunil Dutta)
- Letters to the editor
- The record collector - Mr.Philip Yampolsky
- Third annual report on SIRC activities - 1992/93 (Suresh Chandvankar)

VOLUME 13 - JANUARY 1994

- Galaxy of musicians (Dr.Prakash Joshi)
- Record details - 'Shakuntal to Kulvadhu'(Prabhakar Datar)
- Discography of Moujuddin Khan (Michael Kinnear)
- Records wanted - Wants Lists
- Collector's items
- Book Reviews / Announcements

VOLUME 14 - APRIL 1994

- Discography of Jankibai of Allahabad (Michael Kinnear)

VOLUME 15 - JULY 1994

- Records of Mr.Sudheer Phadke - (Mr.K.R.Tembe)
- Records of the programme: 'Gani Manatali / Galyatali' (Mr.Moreshwar Patwardhan and Mr.Prabhakar Datar)
- 'Records of Mr.Datta Davjekar' - (Mr.Prabhakar Datar)
- Khan Saheb Abdul Karim Khan:Life,Gayaki and records : Lecture notes (Prof.S.R.Mehta)
- Collector's Items (Mr.Suresh Chandvankar)
- An appeal for the information on 'National Gramophone Company' (Mr.Michael S.Kinnear)
- Letters to the editor

VOLUME 16 - OCTOBER 1994

- Reading Indian Record Labels - Part 7 'Singer Record' and 'James Opera Record' (Michael Kinnear)
- In the Matter of Mahomed Hussain (Naginawale) (Michael Kinnear)
- Lecture notes on Pandit Omkarnath Thakur (Prof.S.R.Mehta)
- Fourth annual Report of SIRC (Suresh Chandvankar)

VOLUME 17 - JANUARY 1995

- Lecture notes on Great Thumri Exponent - 'Siddheshwari Devi' (Prof.S.R.Mehta)
- 'The Romance of Recording'-India-Articles I,II and III (William C.Gaisberg)
- Notes on the articles [I-III] - 'The Romance of Recording' (Michael Kinnear)

VOLUME 18 - APRIL 1995

- Lecture notes on Ustad Bade Ghulam Ali Khan:Life,Gayaki and records (Prof.S.R.Mehta)
- Notes on Late Mr.V.B.Alias Bapurao Pendharkar (Suresh Chandvankar)
- Discography of Late Mr.V.B.Alias Bapurao Pendharkar (Michael Kinnear)
- Letters to the Editor
- Collector's Items (Mr.S.K.Chatterjee)

VOLUME 19 - JULY 1995

- Rare record of Late Mr.Morarjibhai Desai
- Note on Pandit Ram Narayan (Suresh Chandvankar)
- Discography of Ustad Allaudin Khan (Michael Kinnear)
- Lecture notes on : Vilayat Hussein Khan (Prof.S.R.Mehta)
- Discography of Vilayat Hussein Khan (Michael Kinnear)
- Letters to the Editor

VOLUME 20 - OCTOBER 1995

- Reading Indian Record Labels - 'Ramagraph'
'The history of Ram-A-Phone and Ramagraph records'
(Michael Kinnear)
- The Rama-phone catalogue (September 1907) (Michael Kinnear)
- 'Bal Gandharva'-revisited (Michael Kinnear)
- Report on SIRC activities [July 1994-June 1995]
(Suresh Chandvankar)
- The Record Collector (Mr.Bill Daen Myatt)

=====
Brief History and objectives of "SIRC"
=====

- a. Year of inception - 1990
- b. Names of the founder members -

 - 1] Mr.Michael S.Kinnear,Australia
Discographer - Chief motivator of the society.
 - 2] Mr.Narayan Mulani - Businessmen,collects mainly old 78's records (5000) and film song booklets,photos,periodicals.
 - 3] Mr.Suresh Chandvankar - Scientist,collects all types of gramophone records (about 7000),interested in the records of rare,forgotten,less popular artists,liking towards records of classical music. Also collects photos,booklets unusual recordings etc.
 - 4] Mr.Krishnaraj Merchant - Retired bank manager,collects 78's film and western classical records of all formats (2000),also collects books,periodicals,cassettes etc.
 - 5] Mr.Prabhakar Datar - retired bank employee,78's of Marathi stage songs and classical music of old masters and records of Marathi film songs (7000),also collects film booklets.
- d. Current Managing Committee -

Mr.Narayan Mulani - President
Mr.Suresh Chandvankar - Hon.Secretary
Mr.Krishnaraj Merchant - Hon.Treasurer
- e. Total Membership -
About 150 members [80 local,40 out of Mumbai,30 foreign]
- f. Units - at Pune,Solapur,Nanded,Calcutta and Goa.
No affiliations with other associations so far.
- g. Periodical (Monthly) meetings for listening records or some recorded music.
- i. Publish quarterly journal - 'The Record News'. 20 issues have been published so far. This journal is not seperately priced but is included in the annual subscription. All the material published is subjected to copyright.

We want to stress out that -
=====

- ** This Society is a group of record collectors and individually each member has a personal collection and that there is no common collection/archive of the society.
- ** It is an information centre for the collectors and the music lovers.
- ** SIRC membership doesn't mean an access to the collections of other collectors/members but it may help in developing friendship among them.
- ** Society doesn't undertake any job of recording/transfers of songs from one format to another.

sd/-
[Suresh Chandvankar]
Hon.Secretary
January 1996
=====